

Gjerstad kommune

Handlingsprogram 2026-2029

Årsplan 2026

Høst i Gjerstad (vinnerbildet fra kommunens fotokonkurranse kåret 2.11.2025)

Kommunedirektørens forslag den 11.11.2025

Innhold

1.0 KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	3
2.0 SENTRALE UTVIKLINGSOMRÅDER – i et 4-årsperspektiv, 2026-2029	5
2.1 Bærekraftige helse- og omsorgstjenester	5
2.2 Innsats for barn og unge – oppvekst og utdanning	6
2.3 Senter- og boligutvikling	6
2.4 Næringsutvikling	7
2.5 Befolkningsutvikling	8
2.6 Folkehelse og levekår	8
2.7 Klima og energi	9
2.8 Samfunnssikkerhet og beredskap	10
3.0 KOMMUNEN SOM ORGANISASJON	11
3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og heltidskultur	11
3.2 Likestilling og mangfold	12
3.3 HMS-arbeid	12
3.4 Internkontroll	13
3.5 Lønnsforhandlinger	13
3.6 IKT/telefoni	13
4.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER	14
4.1 Innledning	14
4.2 Generelle rammebetingelser	14
4.2.1 Statsbudsjettet	14
4.2.2 Befolkningsutvikling	14
4.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon	15
4.4 Disposisjonsfond	16
4.5 Finansielle måltall	16
4.6 Utbytte Å Energi (tidligere Agder Energi)	16
4.7 Driftsbudsjett og rammer til enhetene	17
5.0 INVESTERINGSPROGRAMMET	20
6.0 DRIFTSDEL – resultatenheterens planer	21
6.1 Stab	21
6.2 Politisk virksomhet	22
6.3 Abel skole med helsestasjon/skolehelsetjeneste	23
6.4 Visedal barnehage	28
6.5 Enhet for helse og omsorg	31
6.6 Plan og Samfunnsutvikling	37
6.7 Kommunalteknikk	46

6.8 Barnevernstjenesten Øst i Agder	50
7.0 VEDLEGG	53
Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2026	53
Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2026	54
Vedlegg 3 Helse og omsorg – betalingssatser 2026	55
Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune 2026	56
Vedlegg 5 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2026	57
Vedlegg 6 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2026	60
6.1 Utleie 2026	60
6.2 Kommunale gebyrer 2026	63
6.3 Næringstomter og boligtomter 2026	65
6.4 Plan, bygg og eiendom 2026	66

1.0 KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING

For barna, for de eldre, for Gjerstadsamfunnet og for et næringsliv i vekst

Dette er kommunedirektørens forslag til årsplan for 2026 og handlingsprogram for perioden 2026-2029 for Gjerstad kommune.

Mens forslaget til årsplan i driftsbudsjettet viser en ikke ubetydelig vekst i 2026, er investeringsbudsjettet tatt ned i forhold til 2025. Dette er gjort for å dempe kommunens gjeldsnivå og ruste Gjerstad til framtidige investeringer i barnehagesektoren og eldreomsorgen.

Stram kommuneøkonomi og nødvendige satsinger

Det er godt kjent at kommunesektoren har opplevd svært stramme rammer de siste årene. Situasjonen i Gjerstad ligner den nasjonale, selv om vi har litt mer handlingsrom enn mange av kommunene rundt oss. Mulighetene som ligger i dette, må forvaltes klokt.

I budsjettet for 2026 har vi lagt særlig vekt på å styrke tilbudene til barn og unge, sikre en trygg og verdig eldreomsorg og legge til rette for vekst og utvikling i det lokale næringslivet.

Barn og unge er vår framtid, og tiltak som gir gode oppvekstvilkår, inspirerende læringsmiljøer og meningsfulle fritidstilbud er prioritert. I dette forslaget forsterkes innsatsen for å forebygge utenforskap.

Samtidig skal våre eldre føle seg ivaretatt gjennom kvalitetsmessige helse- og omsorgstjenester, med fokus på nærhet, trygghet og verdighet. Gjennom målrettet innsats over flere år legger kommunen til rette for at flere kan bo lenge og trygt i eget hjem, med mulighet for fellesskap som inkluderer.

Et sterkt og mangfoldig næringsliv er avgjørende for å sikre arbeidsplasser og bosetting i kommunen. Derfor fortsetter og styrker vi arbeidet med å skape gode rammevilkår for næringsutvikling, innovasjon og samarbeid mellom offentlig og privat sektor.

Nye kommunesamarbeid tvingende nødvendig

Fellesskap om oppgaveløsning er en nøkkel for at kommunen skal sikre et godt tjenestetilbud. Det handler om evnen til å tiltrekke og beholde god kompetanse, ha nødvendig kapasitet og til en viss grad effektivisere drift. Kommunedirektøren har forventninger til at samarbeidet med Risør og Tvedestrand kommuner, med nærhetsprinsippet som katalysator, gjør at interkommunale løsninger kan skyte fart i 2026.

Dempet takt i bosetting av flyktninger

Administrasjonen legger opp til at bosettingstallet tas ned fra toppårene 2022-2024 og videreføres noenlunde på nivået fra 2025. Vi er nær full kapasitetsutnyttelse i barnehagen og også andre virksomhetsområder opplever press på tjenestene. Vi må også intensivere inkluderingen av nye borgere i Gjerstad og landet, spesielt viktig blir det at voksne flyktninger kommer i inntektsgivende arbeid.

Brems i investering for å senke gjelden

Det er to hovedårsaker til at Gjerstad kommune har behov for å dempe gjeldsbelastningen. Den ene er at vi kommer til å merke at renteutgiftene øker når nåværende rentebindinger går ut, først i 2027 og så i 2030. Den andre grunnen er at vi må ruste kommunen for betydelige løft som medfører nye investeringer i perioden fram mot 2030.

Det nye boligtilbudet på Brokelandsheia som planlegges i kommunal regi, vil medføre betydelige kostnader, sannsynligvis allerede i 2026. Dette må legges til i investeringsbudsjettet for 2026 når rammen for første fase av utbyggingen er klar. Formålet omfatter både boliger med pleie- og omsorgstilbud, fellesfunksjoner og base for hjemmetjenesten.

Senest neste høst konkluderes prosessen rundt barnehagesituasjonen, for denne gang. Det ligger an til betydelige investeringer handlingsprogramperioden enten valget blir rehabilitering, nybygg eller kombinasjon av de to.

Om dokumentet

- Bevilgningsoversikt drift angir kommunens forventede totale inntekter og utgifter og enhetenes netto rammebudsjett for perioden 2025-2028. Nettorammen viser bevilgningen til enhetene av de frie inntektene når egne inntekter er trukket fra.
- Investeringsprogrammet med investeringsbudsjett for fireårsperioden angir vedtatte og planlagte tiltak, forslag til nye tiltak og medfølgende lånebehov.

Realistisk budsjett

Kommunedirektøren mener at det foreliggende forslaget til årsplan og handlingsprogram følger kommunelovens prinsipper for planlegging av virksomhetsdriften i 2026 og utover i planperioden.

Kommunedirektøren viser til kommentarene fra enhetslederne, økonomisjefen og øvrige bidragsytere i dette dokumentet.

Gjerstad, 9. november 2025.

Per Gunnar Johnsen
kommunedirektør

(Deler av innledningen ble til ved hjelp av kunstig intelligens)

2.0 SENTRALE UTVIKLINGSOMRÅDER – i et 4-årsperspektiv, 2026-2029

I kommuneplanens samfunnsdel har Gjerstad kommune disse fem hovedsatsingsområdene:

- Befolkningsutvikling
- Senterutvikling
- Næringsutvikling
- Omsorg og helse
- Oppvekst og utdanning

Samfunnsdelen har gjennomgående fokusområder, som setter preg på hovedsatsingsområdene og planer og valg som tas i kommunen:

1. Tema og områder som er sektorovergripende og altomfattende, og som er styrt av lovverk og statlige retningslinjer;
 - folkehelse (sosial bærekraft),
 - klima- og miljø og
 - Naturhensyn.
2. Tema og områder som er sentrale når vi planlegger og gjennomfører, ut ifra kommunens politiske vedtak, levekårsindikatorer, folkehelseprofil og oversiktsdokument:
 - levekår, trivsel og sosial utjevning
 - balansert befolkningssammensetning
 - digitalisering
 - strategisk bolig-, hytte- og funksjonsplassering og
 - Innovasjon.

I kommuneplanen omtales de sentrale utviklingsområdene som politiske organ, kommuneorganisasjonen, frivilligheten og våre partnere må samarbeide godt omkring. For hvert av utviklingsområdene framkommer det utvalgte mål for 4-årsperioden 2026-29, og tiltak for 2026.

FNs bærekraftsmål nummer 17 «Samarbeid om å nå målene» er en grunnleggende forutsetning for å skape utviklingen vi ønsker for Gjerstadsamfunnet.

2.1 Bærekraftige helse- og omsorgstjenester

Mål for 4-årsperioden 2026-2029

- Effektive og bærekraftige tjenester, blant annet gjennom lærdom fra Helsefremmende team og iverksetting av TØRN-organisering.
- Forebygging gjennom tidlig innsats, helsefremming, raskere innføring av helseteknologi, innbyggerdialog og hverdagsmestring som bærende element i tjenesteutøvelse.
- Iverksette erfaringer fra prosjekt Bærekraftige oppvekst, helse og omsorgstjenester.
- Bo trygt hjemme-reformen med fokus på aldersvennlig bolig- og nærmiljøutvikling, frivilliginvolvering og samskapning.
- Sikre personell med riktig kompetanse.

Hovedtiltak for 2026

- Videreføre Frisklivssentralen for å gi råd, veiledning og støtte til innbyggere med behov for livsstilsendringer
- Videreutvikle funksjonene husvert og sykepleierteam som er implementert i TØRN.
- Implementere en informasjonsstrategi som bidrar til å skape realistiske forventninger til omfang og leveranse av helse- og omsorgstjenester.
- Ta i bruk lærdom fra prosjektet "Helsefremmende team" i linja.
- Stabilisere driften i legekantoret.
- Økt bruk av helse- og velferdsteknologi som digitalt tilsyn og medisindispensere.
- Revidere kommunens velferdsteknologiplan.
- Ta i bruk kunstig intelligens der det kan bidra til effektiv oppgaveløsning i sektoren.
- Etablere fremtidsrettede boliger og boformer, i samarbeid med øvrige enheter og eksterne aktører.

2.2 Innsats for barn og unge – oppvekst og utdanning

Mål for 4-årsperioden 2026-2029

- Utrede og implementere fremtidig struktur for barnehagesektoren.
- Forebygging av utenforskap gjennom inkludering og individuell oppfølging.
- Opprettholde og videreutvikle ansattbase med høy faglig kompetanse.
- Inkluderende foreldresamarbeid gjennom samhandling.

Hovedtiltak for 2026

- Ferdigstille utredning om renovering eller nybygg for barnehagen.
- Sikre ansvar og fremdrift i «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge» og at erfaringer blir implementert som praksis.
- Utnytte mulighetene som ligger i tilskuddsordningen "Kollektiv kompetanseutvikling i skole og barnehage".
- Dialog med barn og unge (f eks Ungdomsrådet) som bidrar til gjensidig forventningsavklaring.
- Gjennom FAU, foreldremøter og foreldresamtaler arbeide aktivt med utvikling av samhandling og medvirkning i foreldrerollen.
- Videreutvikle MOT-satsingen gjennom implementering av programmet på mellomtrinnet.
- Ungdomsveileder jobber aktivt i ungdomsmiljøet og individbasert for å forhindre utenforskap bl.a. gjennom prosjektet "Inn i jobb".
- Psykisk helsetjeneste for barn og unge er i drift fra nyttår 2026.
- "Ung Aktiv" videreføres for å bidra til aktiv fritid for barn.

2.3 Senter- og boligutvikling

Mål for 4-årsperioden 2026-2029

- Fremme sentrumsnær boligutvikling i tilknytning til Brokelandsheia.
- Nytt boligtilbud etableres med starthjelp fra kommunen på Brokelandsheia Vest.
- Brokelandsheia befestet som regional merkevare.
- Bolig- og næringsattraktivitet sees i sammenheng: Varierte og attraktive bolig- og næringstomter for en fremtidig utvikling i regionen.
- Økt energikapasitet for videre utvikling av Brokelandsheia som ladesentrum langs E18 og for å etablere nye (grønne) næringer og utvidelser i eksisterende virksomheter.
- Fullført stedsutviklingsprosjekt i Kirkebygda med Aktivitetshuset som base.
- Legge til rette for gode møteplasser inne og ute, som fremmer trivsel og helse, på tvers av generasjoner.

Hovedtiltak for 2026

- Fullføre regulering av Glimmeråsen 3-4 og starte reguleringsprosess for Lindvollheia.
- Prosjektene og realisere nye boformer med livsløpsstandard, gode fellesløsninger og fellesfunksjoner på Brokelandsheia, gjennomført i samarbeid med private aktører der det er mulig.
- Målrettet arealdisponering som bidrar til fortetting og gjenbruk av areal på Brokelandsheia.
- Samarbeid med private aktører på Brokelandsheia for å realisere utvikling av nye næringsområder.
- Innsats overfor relevante beslutningstakere for å øke energikapasiteten for fremtidige etableringer.
- Se for at all infrastruktur er tilpasset og dimensjonert for påregnelig fremtidig utbygging.
- Fullføre planen for stedsutviklingsprosjektet i Kirkebygda med Aktivitetshuset som base.

2.4 Næringsutvikling

Faktaopplysninger

Næringssjefen bidrar til å støtte opp om lokal og regional næringsutvikling. Spisset innsats for å videreutvikle og profilere Brokelandsheia som handelssentrum. Markedsføring av kommunen for bolig- og næringsetablering og kjøp og salg av bolig- og næringstomter i hele kommunen.

Fagfeltet er organisert i kommunedirektørens stab. Næringssjefens arbeid forutsetter nært samarbeid med enhetene Plan og samfunnsutvikling og Kommunalteknikk.

Årsplan for 2026

Mål

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv.

Tiltak

- Bidra til regionalt samarbeid om næringsutvikling med Østre Agder Næringsforum som primær kanal.
- Utnytte besøksvolumet på Brokelandsheia til å tiltrekke nye næringsaktører i handels- og servicesegmentet.
- Utarbeide spisset markedsføringsstrategi for Brokelandsheia som et moderne nærings- og boligområde med godt utbygd infrastruktur.
- Bidra til et godt samarbeid mellom Gjerstad kommune og Sentrumsforeningen på Brokelandsheia.
- Stimulere til økt innovasjon, vekst og samhandling mellom eksisterende bedrifter via Gjerstad Næringsforening
- Se til at nye og eksisterende virksomheter kan utnytte muligheter gjennom regionalt virkemiddelapparat.
- Synliggjøre jobb- og utdanningsmuligheter lokalt og regionalt, både innen teoretiske og yrkesfaglige retninger, arrangere lokale/regionale jobb-/utdanningstreff for ungdom
- Effektiv og løsningsorientert saksbehandling

Mål

Etablere nye partnerskap for å legge til rette for næringsetableringer, primært på Brokelandsheia.

Tiltak

- Etablere kommunalt eid utviklingsselskap som gjennom datterselskap kan delta i selskaper med formål om tilrettelegging av eiendommer for næringsaktører.
- Sikre god eierstyring fra kommunestyret.
- Etablere kompetent styringsorgan for det kommunale utviklingsselskapet som sikrer profesjonell drift i partnerskap med eksterne aktører.
- Skape merverdi for kommunen gjennom utvikling og salg av byggeklare tomter.

Mål

Markedsføre Gjerstad som en attraktiv bosettingskommune og øke salget av boligtomter.

Tiltak

- Koble nye arbeidsplasser med bomuligheter.
- Markedsføring og salg av boligtomter i regulerte boligfelt – annonsering på Finn.no og i sosiale medier, samt ha en kreativ gjennomgang rundt andre profileringsmuligheter

Mål

Videreutvikle Brokelandsheia som et framtidsrettet handels- og boområde.

Tiltak

- Aktiv bruk av arealplanen og Utviklingsplanen for Brokelandsheia som styringsverktøy for utbygging.
- Etablere nytt boligtilbud sammen med kommunens boligsatsing på Brokelandsheia.
- Profilere Brokelandsheia som landsdelens største ladedestinasjon og det naturlige stoppestedet mellom Oslo og Kristiansand.
- Utnytte påkommende muligheter for å kjøpe eiendommer som i dag er utenfor formålsområdene næring, bolig og offentlig infrastruktur.
- Dialog med Enhet Plan og samfunnsutvikling i reguleringsarbeid som pågår på Brokelandsheia.

2.5 Befolkningsutvikling

Mål for 4-årsperioden 2026-2029

- Gjennomtenkt og langsiktig omdømmebygging av kommunen.
- Aktiv markedsføring basert på av kvalitetene i lokalsamfunnet.
- Planlegge og tilrettelegge for sentrumsnære boligområder, med effektive kommunikasjoner til barnehage, skole, fritidstilbud og offentlig kommunikasjon.
- Vekst i næringslivet følges av vekst i bosetting.
- Vellykket integrering av flyktninger som bosettes i kommunen.

Hovedtiltak for 2026

- Etablere kommunens omdømmestrategi.
- Videreutvikle den kommunale ungdomsklubben med varierte og attraktive tilbud.
- Videreføre Aktivitetshuset og Frivilligsentralen som møteplass og drivkraft i frivillighetsarbeidet.
- Påvirke relevante beslutningstakere for at fylkeskommunens plan om etablering av gang- og sykkelvei mellom Brokelandsheia og Grytingskrysset blir realisert i 2027-28.
- Opprettholde påvirkning overfor fylkeskommunen om gang- og sykkelvei mellom Sundebru og Gjerstad stasjon.
- Ta opp med fylkeskommunen forlenging av gatelyssetting av Gjerstadveien, fra Dalen til Holmen Gård.
- Fullføre regulering av Glimmeråsen 3-4.
- Oppstart regulering av nytt boligfelt på Lindvollheia.

2.6 Folkehelse og levekår

Mål for 4-årsperioden 2026-2029

- Utjevne sosial ulikhet i befolkningen.
- Minske andelen unge og unge voksne i aldergruppen 18-40 år som er utenfor jobb og skole – skape rom og mulighet for deltakelse, og legge til rette for inkludering

- Tettere samarbeid med frivillig sektor for å skape arenaer for utsatte/marginale grupper.
- Kommunen er en god tilrettelegger for friluftsliv og fysisk aktivitet
- formalisere tiltak som er kommet fram fra brukergrupper, i arbeidet med «Generasjonsgledning»
- Legge til rette for økt mobilitet og tilgjengelighet som kommer sårbare/utsatte grupper til hjelp.
- 100 % gjennomføringsgrad i videregående skole.
- Skjermer med relevant info om aktivitetstilbud og nøkkelinformasjon på strategiske steder i kommunen.

Hovedtiltak for 2026

- opprettholde og videreutvikle den administrative folkehelsegruppen som ble opprettet i 2023
- Videreføre arbeidet med innsatstrappa på politisk og administrativt nivå.
- Støtte og utvikle lavterskeltilbud i samarbeid med frivillig sektor, Frisklivsentralen og Frivilligsentralen.
- Ferdigstille kommunens Frivillighetsplan.
- videreutvikle «Ung aktiv» som en arbeidsmetodikk – se på muligheten for å kunne videreføre arbeidet også til 7./8. og 8./9.klasse – formalisere samarbeidet med «Aktivt med»
- Vedlikeholde digital aktivitetskalender med alle aktivitetstilbud i kommunen
- Videreutvikle Frisklivsentralen som arena for innbyggere med behov for råd, veiledning og støtte til livsstilsendringer
- Kommunen i egenregi eller i samarbeid med private etablerer livsløpstilpassede boliger på Brokelandsheia
- Enhetene prioriterer og viderefører den kommunale samhandlingsarenaen «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge».
- Koble oppvekst- og helsesektoren med landbruksnæringen der det er hensiktsmessig for å øke livskvalitet og samfunnsdeltakelse, f.eks. «Inn på tunet».
- Samarbeid mellom Visedal barnehage/Abel skole og enhet for Helse og Omsorg for å utnytte potensialet «Generasjonsgledning»
- Prosjektet Bærekraftige oppvekst-, helse- og omsorgstjenester («BOHO») i gjennomføringsfase.
- Ungdomsveileder jobber aktivt i ungdomsmiljøet og individbasert for å forhindre utenforskap.
- Kartlegge hva som er beste plassering av infoskjermer, gjøre avtaler der det er nødvendig og produsere og vedlikeholde informasjonstilfang.

2.7 Klima og energi

Mål for 4-årsperioden 2026-2029

- Rullere vedtatt klima- og energiplan 2020-2032.
- Kultur for klima- og miljøvennlige løsninger i alle nybygginger.
- Investering i funksjonelle og klimavennlige energiformer i kommunale bygg.
- Arealregnskapet dokumenterer at kommunen ivaretar natur og naturverdier.
- Økt energikapasitet i kommunen som tilrettelegging for grønn næringsutvikling.

Hovedtiltak for 2026

- Gjennomføre tiltakene i klima- og energiplanen.
- Sertifisere kommunale enheter som miljøfyrtårnvisdomheter når det er hensiktsmessig.
- Utrede muligheter for nye energiformer i kommunale bygg.
- Etablere grønn energi alle nybygg.
- Bidra overfor fylkeskommunen i arbeidet med å oppdatere regional areal- og miljøstatus.
- Innsats overfor relevante beslutningstakere for å øke tilgjengelig energikapasitet i kommunen generelt og på Brokelandsheia spesielt.

2.8 Samfunnssikkerhet og beredskap

Mål for 4-årsperioden 2026-2029

- Revisjon av helhetlig ROS-analyse.
- Innarbeide scenarier som følge av ny sikkerhetspolitisk situasjon i planverket.
- Egen ROS-analyse for Brokelandsheia.
- Jevnlig oppdatering av overordnet beredskapsplan og beredskapsplaner i hver enhet.
- årlige øvelser (rullering mellom ansvarsområder) for personell med ansvar for håndtering av kriser i kommunen
- God kunnskap og brukerferdighet i krisestøtteverktøyet Rayvn og system for befolkningsvarsling (Varsling24).
- ivareta samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige hensyn i den kommunale planleggingen

Hovedtiltak for 2026

- Komplette revidert helhetlig ROS-analyse for kommunen.
- Utarbeide egen ROS-analyse for Brokelandsheia.
- Påvirke for etablering av regionalt beredskapsråd.
- Kurs i Rayvn for aktuelle medarbeidere.
- Jevnlige og begrensede øvinger som holder Rayvn-kunnskapene ved like.
- Gjennomføre minimum to beredskapsøvelser, eventuelt sammen med aktuelle samarbeidspartnere.
- Gjennomføre beredskapsaktiviteter i samsvar med årshjul for beredskapsarbeid.
- Implementere overordnet beredskapsplan. Plan for helsemessig og sosial beredskap blir delplan under beredskapsplanen.
- Revidering av smittevernplan, beredskapsplan for vannforsyning, beredskapsplaner for barnehage og skole, beredskapsplan for helse og omsorg og beredskapsplan for barnevernsfeltet. Se til at PLIVO-scenarier blir innarbeidet i beredskapsplaner for barnehage og skole.

3.0 KOMMUNEN SOM ORGANISASJON

3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og heltidskultur

Gjerstad kommune skal ha en helhetlig personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Gjennom personalpolitikken skal kommunen framstå som en attraktiv arbeidsgiver hvor de ansatte føler seg verdsatt og tatt vare på. Gjerstad kommune må vise at vi setter pris på våre medarbeidere samtidig som det må forventes at medarbeiderne tar ansvar, viser vilje til samhandling og bidrar til et godt fellesskap.

Gjerstad kommune må sørge for å rekruttere og beholde ansatte med riktig kompetanse.

Ansatte i kommunen

Gjerstad kommune er som de fleste andre kommuner en kvinnedominert arbeidsplass. Det som er verd å merke seg er mange ansatte med høyere utdanning (tall fra PAI registeret per 1.12.2024).

Heltidskultur

I Gjerstad kommune skal det som hovedregel tilsettes i heltidsstilling. KS sine tall viser at Gjerstad kommune har en heltidsandel på 62,40 % og en gjennomsnittlig stillingsstørrelse per ansatt på 86,86 % (tall fra PAI registeret per 1.12.2024). Spesielt innenfor helse og omsorg er det viktig at det kontinuerlig jobbes med heltidskultur.

Turnover

Gjerstad kommune har en lav turnover, dvs. ansatte som slutter i Gjerstad kommune. Største turnover finner vi i gruppene høyere utdanning og menn (tall fra PAI registeret per 1.12.2024).

3.2 Likestilling og mangfold

I Gjerstad kommune er det administrasjonsutvalget som fungerer som likestillingsutvalg og dermed har ansvar for å fremme likestilling og likeverd. Vern mot diskriminering i arbeidslivet er ivarettatt gjennom disse lovene:

- Likestillings- og diskrimineringsloven skal fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person. Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging.
- Arbeidsmiljøloven forbyr diskriminering på grunn av politisk syn, medlemskap i fagforening, seksuell orientering og alder.

Diskrimineringsforbudet gjelder alle sider ved ansettelsesforholdet: Utlysing av stilling, ansettelse, omplassering, forfremmelse, opplæring og annen kompetanseutvikling, lønns- og arbeidsforhold, oppsigelse og avskjed.

Utfordringene i inkluderingsarbeidet er i stor grad knyttet til levekårsutfordringer generelt i kommunen med høy andel trygdede innbyggere, få med høyere utdanning m.m.

Rapportering om likestilling og mangfold legges fram som en del av den samlede årsmeldingen i kommunen. Gjerstad kommune stiller seg bak intensjonen og hovedmålene til Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder – LIM-planen, og skal jobbe aktivt med tiltakene i handlingsprogrammet.

3.3 HMS-arbeid

“Gjerstad kommune skal ha et helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø der arbeidet i seg selv er helsefremmende, og der ingen blir utsatt for skader eller blir syke som følge av arbeidsmiljøet.”
(Målformulering vedtatt av kommunestyret).

For å oppnå fortsatt høyt jobbnærvær og trivsel på jobb, må Gjerstad kommune arbeide systematisk med arbeidsmiljøtiltak. Det legges vekt på systematisk og kontinuerlig arbeid med HMS. I Gjerstad kommune tas det ut kvartalsvis sykefraværsrapporter, og enhetene rapporterer status i sin enhet med sine betraktninger om sykefraværet. Dette behandles i Hoved Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget. Rapporteringen er en del av tertialrapporten. Helse og omsorg har opprettet et eget Arbeidsmiljøutvalg for å ha kortere linje mellom partene i arbeidslivet.

Kommunen har web-basert HMS- og kvalitetssystem. Verktøyet Compilo blant annet er et kvalitets- og avvikssystem med forhåndsdefinerte rapporteringslinjer. Via dette kan alle ansatte fortløpende sende melding om uønskede hendelser, men også forslag til tiltak som er positivt for arbeidsmiljøet. Vernerunder blir utført med påfølgende rapportering til Hoved Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget.

Enhetene har tilbud om besøk på arbeidsplassen etter behov, og enkeltansatte kan kontakte bedriftshelsetjenesten og bli fulgt opp i dialogmøter mv. Bedriftshelsetjenesten har fokus på psykososialt arbeidsmiljø, har tilbud om funksjonsvurderinger, foretar kartlegging av arbeidsmiljø ved behov og gir råd og veiledning om fysisk arbeidsmiljø, ergonomi, konflikthåndtering mv.

«Møteplassen» er tiltak for kompetanseheving og samtaler rundt HMS og arbeidsmiljø. Det er også lagt opp til samtaler med ansatte/ledere og NAV/bedriftshelsetjenesten som en del av «Møteplassen». Møteplassen er et godt verktøy for ledere og ansatte i arbeidet med sykefraværsoppfølging.

Verneombudene med hovedverneombud i spissen har en viktig oppgave i HMS-arbeidet. De samles til minst to verneombudsmøter i løpet av året. På den årlige fysiske vernerunden har ombudene en sentral rolle sammen med enhetslederne. Det meste som kommer fram i vernerundene blir håndtert på den enkelte enhet, evt. i samarbeid med Kommunalteknikk som har ansvar for det bygningsmessige.

3.4 Internkontroll

Internkontroll er kvalitetssikring. Hensikten med internkontroll er å sikre og dokumentere virksomhetenes aktiviteter og etterlevelse av regelverk, samt at problemer, feil og mangler oppdages og unngår gjentakelse. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter gjelder i alle virksomheter og i alle enheter i kommunen, i tillegg har de enkelte enheter krav om internkontroll i tjenesteproduksjonen, det gjelder overholdelse av lover og regler og om tjenesteproduksjonen drives forsvarlig og effektivt.

Enhetsleder skal ha oversikt over og følge opp alle krav til internkontroll for enhetens del av kommunens tjenesteproduksjon. Dette ansvaret er presisert i alle enhetslederens stillingsbeskrivelse. Hver enhet har sine rutiner i Internkontrollsystemet som skal dekke enhetens behov for dokumentasjon av rutiner og arbeidsprosesser.

For å dokumentere og følge opp arbeidet med HMS og kvalitet på tjenestene i kommunen, brukes Compilo. Via kommunens intranett og mobile plattformer, kan alle ansatte benytte dette for å finne aktuelt lovverk, rutinebeskrivelser, sjekklister mv, melde avvik eller komme med forslag til forbedringer.

3.5 Lønnsforhandlinger

Gjerstad kommunes avtaleverk har tre forhandlingshjemler:

- Kapittel 3 som omhandler kommunedirektøren, enhetsledere og tjenesteledere.
- Kapittel 5 som omhandler fagstillinger.
- Kapittel 4 som omhandler øvrige arbeidstakere.

I kapittel 3 og kapittel 5 skjer all lønnsdannelse lokalt. Disse kapitlene omfatter ca. 30 medarbeidere.

I kapittel 4 skjer lønnsdannelsen dels sentralt, dels lokalt ved at de sentrale parter avsetter en ramme til lokale forhandlinger.

3.6 IKT/telefoni

IKT

Gjerstad kommune er en del av IKT Agder IKS. Håndtering av suppothenvendelser er sentralisert. Formålet er å øke tilgjengeligheten samtidig som responstiden reduseres. Felles prosjekter og investeringer i nye løsninger håndteres av IKT Agder. Kommunedirektøren er medlem av representantskapet og porteføljerådet i IKT Agder IKS, og når det igangsettes prosjekter er kommunen representert av relevante fagpersoner i prosjektstyre og prosjektgrupper.

Gjerstad kommune skal fortsette utviklingen av HR-portalen sammen med IKT Agder IKS. Planen er å videreutvikle plattformen med mer funksjonalitet, automatisering og robotisering av arbeidsoppgaver.

Mobiltelefoni

Gjerstad kommune har en fellesavtale sammen med øvrige kommuner i Agder og Agder fylkeskommune innenfor mobiltelefoni. Avtalen håndteres av Det Digitale Agder (DDA). Gjerstad kommune har en skybasert sentralbordløsning. Denne har god funksjonalitet og gjør fleksibiliteten større.

Kommunens hjemmeside/intranett

Gjerstad kommune har sin egen hjemmeside og intranett/ansattportal. Innbyggerne vil finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer om kommunale tjenester på kommunens hjemmeside. Tilsvarende vil ansatte finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer på intranettet/ansattportalen. Alle enheter har ansvar for å holde kommunens hjemmeside oppdatert når det gjelder beskrivelse av enhetenes tjenester.

Gjerstad kommuneTV

Gjerstad kommune har løsning for overføring av kommunestyremøtene på nett (gjerstad.kommune.no). Kommunestyremøtene blir som regel tilgjengelig i løsningen dagen etter møtet. Sakene blir tagget, slik at det er enkelt å hoppe mellom sakene.

4.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

4.1 Innledning

I henhold til kommuneloven § 14-1 skal kommunen forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

Videre heter det i § 14-3 at kommunestyret før årsskiftet skal vedta økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året. Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer. Eventuelle senere endringer kan kun vedtas av kommunestyret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

4.2 Generelle rammebetingelser

4.2.1 Statsbudsjettet

Kommunal- og distriktsdepartementet har for Gjerstad stipulert vekst i frie inntekter til 5,8 %, mens lønns- og prisvekst (deflator) er beregnet til 3,5 %. Dette kan ved første øyekast fremstå som et løft, men det hører med til historien at vi det siste året har fått om lag 0,8 % flere innbyggere som skal ha kommunale tjenester. Spesielt stor har veksten vært hva angår barn i barnehagealder, noe som jo er svært kostnadsdrivende.

4.2.2 Befolkningsutvikling

Folketallet i Gjerstad har gjennom mange år ligget i underkant av 2 500, med relativt små endringer fra år til år. Befolkningssammensetningen har imidlertid endret seg radikalt de siste årene. Dette kan illustreres ved nedenstående grafer, som viser endring i antall innbyggere i henholdsvis barnehage- og skolealder, samt personer over 67 år i perioden 1986-2025. Det totale innbyggertallet per 01.07.2025, altså datoen som danner grunnlaget for rammetilskudd i 2026, var 2.505. Dette innebærer en økning på 20 innbyggere siste år.

07459: Befolkning, etter alder og år. Gjerstad, Personer.

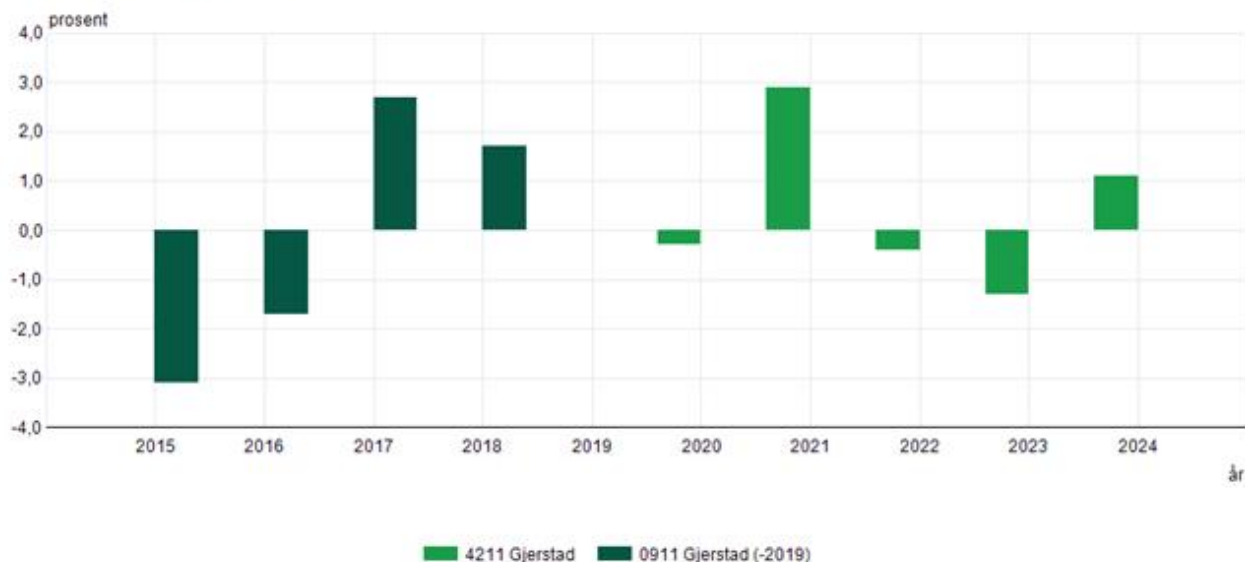
Kilde: Statistisk sentralbyrå

De store endringene i befolkningssammensetning vi har sett de senere årene, vil nødvendigvis kreve endringer i kommunens tjenestetilbud og omdisponering av ressurser mellom sektorer. Ved åpningen av nye Abel skole i 2019 fikk vi på plass en skolestruktur tilpasset dagens og fremtidens elevtall, slik at ressursene kan utnyttes optimalt med tanke på kvalitet i skolen. 2020 ble første hele driftsår for den nye skolen, noe som muliggjorde en betydelig mer kostnadseffektiv drift enn tidligere. Helse- og omsorgssektoren har i de senere år blitt «hengende etter» budsjettmessig, ved at den store økningen i antall eldre og pleietrengende ikke i tilstrekkelig grad har gjenspeilet seg ved tildelingen av budsjetttrammer. Ved de siste års budsjettprosesser har dette misforholdet blitt forsøkt rettet opp, ved at denne sektoren i motsetning til andre har fått en marginal realøkning i sin ramme. Dette har vist seg ikke å være tilstrekkelig, og det har i budsjettprosessen for 2026 vært lagt vekt på å styrke denne sektoren ytterligere.

4.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon

Kommunens netto driftsresultat har de senere årene utviklet seg slik:

12134: Utvalgte nøkkeltall for kommuneregnskap, kommunekonsern, etter region og år. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

De store underskuddene i 2015 og 2016 var resultat av bevisste politiske prioriteringer, og samlet sett endte disse 2 årene omtrent i henhold til budsjett. Derimot ble det fra 2017 gjort grep som igjen brakte netto driftsresultat i positivt lende. Dette var mulig ved en kombinasjon av øket eiendomsskatt og realnedgang i enhetenes rammer. Utfordringene som fulgte av tidligere års svært ekspansive budsjetter anså man med dette som løst, noe som dessverre skulle vise seg å være midlertidig. Stortinget gjorde fra og med skatteåret 2020 betydelige innstramminger i muligheten til å skrive ut eiendomsskatt. Dette medførte et tap på kr 4,7 mill. i 2020, økende til 5,6 mill. fra og med 2021. Resultatene i 2021 og 2022 ble «reddet» av ekstraordinært høye skatteinntekter mot slutten av året, noe som ikke kan påregnes fremover. Videre har budsjettårene 2024 og 2025 vært preget av ekstraordinært store utbytter fra Å Energi, mens prognosen for 2026 og videre tilsier betydelig lavere utbytter. Det vil følgelig være nødvendig å gjøre grep for å tilpasse driftsnivået til et lavere inntektsnivå.

Marginene i økonomiplanen er så små at en stram budsjettstyring vil være påkrevet, og det vil ikke finnes rom for nye kostnadskrevende tiltak i perioden.

Muligheten for økning av egne inntekter er på det nærmeste uttømt, ved at eiendomsskatten i hele planperioden forutsettes utskrevet med lovens maksimalsats. Eneste mulighet for å bringe samsvar mellom inntekter og utgifter er følgelig reduksjon i enhetenes rammer, og nødvendige innsparinger vises i bevilgningsoversikt drift - netto per enhet.

4.4 Disposisjonsfond

Gjerstad kommunes generelle disposisjonsfond utgjorde ved inngangen til 2025 om lag kr 18,9 mill. Videre er om lag kr 2,0 mill vedtatt avsatt i 2025. Imidlertid vil et eventuelt negativt budsjettavvik i 2025 måtte dekkes inn, og disposisjonsfondet vil ved inngangen til 2026 kunne vise seg å være lavere enn det ovenstående.

Økonomiplanen forutsetter at det i kommende 4-årsperiode avsettes relativt beskjedne beløp til fond. Planens som helhet har dessverre en noe lavere avsetning enn kommunestyrets forutsetning om netto driftsresultat på 1,75 %. Det vil følgelig være nødvendig med en særdeles stram budsjettstyring de kommende årene, da vi vil ha svært begrensede midler til å dekke opp eventuelle uforutsette utgifter.

4.5 Finansielle måltall

Kommunestyret gjorde 30.04.2020 følgende vedtak:

Som handlingsregler for Gjerstad kommunes budsjettarbeid fra og med budsjettåret 2021 skal følgende finansielle måltall legges til grunn:

- 1. Netto driftsresultat skal hvert år i økonomiplanperioden være positivt, og i gjennomsnitt for de 4 årene utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.*
- 2. Disposisjonsfond fratrasket akkumulert premieavvik skal senest ved utløpet av år 3 i økonomiplanperioden utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter.*

I 2026 vil netto driftsresultat utgjøre 0,5 %, og dette vil også være gjennomsnittet for 4-årsperioden som helhet. Målet om disposisjonsfond tilsvarende 5 % av brutto driftsinntekter ble innfridd etter regnskapsavslutningen for 2024, og vil i kommende planperiode i liten grad vokse ut over dette.

4.6 Utbytte Å Energi (tidligere Agder Energi)

Kommunestyret gjorde 19.05.2022 følgende vedtak:

Kommunedirektøren legger følgende til grunn for fremtidige budsjettprosesser:

- 1. Dersom utbytte fra Agder Energi overstiger kr 4.000.000 avsettes overskytende til generelt disposisjonsfond.*
- 2. Dersom utbytte fra Agder Energi utgjør mindre enn kr 4.000.000 hentes differansen mellom dette beløpet og faktisk utbytte fra generelt disposisjonsfond i den grad dette finnes.*

Det er hvert år i økonomiplanen forutsatt at utbyttet vil overstige nevnte kr 4 mill, og avsetning av overskytende til disposisjonsfond fremgår av linje 21 i Bevilgningsoversikt drift.

4.7 Driftsbudsjett og rammer til enhetene

Fordelingen mellom sektorer er til dels betydelig endret sammenlignet med tidligere år, for å gjenspeile de raske demografiendringene vi nå opplever.

Det er i budsjettet lagt til grunn at investeringene fordeler seg jevnt gjennom året, slik at vi kun får halvårseffekt av renten i investeringsåret. Hva avdrag angår, er det for alle aktivaklasser benyttet maksimal avdragstid i henhold til kommuneloven og regnskapsforskriften. Det er forutsatt at avdragene først begynner å løpe året etter at investeringen er foretatt.

Det er i nedenstående tabeller benyttet 2026-kroner, beløpene er altså IKKE inflasjonsjustert. Alle tall, både i bevilgningsoversiktene og investeringsprogrammet, er angitt i hele kr 1 000.

BEVLGNINGSOVERSIKT DRIFT							
		HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2026-KR)					
		R-2024	B-2025	2026	2027	2028	2029
1	Rammetilskudd	-127 573	-140 734	-149 359	-149 468	-149 472	-149 469
2	Inntekts- og formuesskatt	-65 739	-72 824	-83 187	-83 187	-83 187	-83 187
3	Eiendomsskatt	-9 072	-8 620	-8 620	-9 220	-9 820	-10 420
	3.1 Kraftnett og næringseiendom		-3 630	-3 630	-3 850	-4 070	-4 290
	3.2 Bolig og fritidsbolig		-4 990	-4 990	-5 370	-5 750	-6 130
4	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-30 609	-24 299	-16 787	-13 292	-11 325	-9 639
	4.1 Integreringstilskudd		-22 840	-15 450	-12 020	-10 120	-8 500
	4.2 Kompensasjonsordninger Husbanken		-1 459	-1 337	-1 272	-1 205	-1 139
5	Sum generelle driftsinntekter	-232 993	-246 477	-257 953	-255 167	-253 804	-252 715
6	Sum bevilgninger drift, netto	203 768	212 580	224 570	221 450	217 830	216 470
7	Avskrivninger	16 503	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
8	Sum netto driftsutgifter	220 271	229 580	241 570	238 450	234 830	233 470
9	Brutto driftsresultat	-12 722	-16 897	-16 383	-16 717	-18 974	-19 245
10	Renteinntekter	-9 195	-1 700	-2 802	-2 706	-2 688	-2 688
11	Utbytter	-12 809	-11 185	-5 217	-5 401	-5 895	-5 895
12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler						
13	Renteutgifter	16 652	13 220	13 564	12 802	14 165	13 553
	13.1 Fastrente 140 mill, 1,48 % til 05.06.2030		2 072	2 072	2 072	2 072	2 072
	13.2 Fastrente 130 mill, 2,98 % til 09.09.2027		3 874	3 874	3 874	5 850	5 850
	13.3 Renteutgifter eksisterende gjeld (p.t.-rente)		5 950	6 538	5 141	3 942	2 778
	13.4 Renteutgifter ny gjeld (p.t.-rente)		1 324	1 080	1 715	2 301	2 853
14	Avdrag på lån	24 000	26 615	26 000	27 541	28 449	29 285
	14.1 Avdrag på eksisterende gjeld		26 615	26 000	26 000	26 000	26 000
	14.2 Avdrag på ny gjeld		0	0	1 541	2 449	3 285
15	Netto finansutgifter	18 648	26 950	31 545	32 236	34 031	34 255
16	Motpost avskrivninger	-16 503	-17 000	-17 000	-17 000	-17 000	-17 000
17	Netto driftsresultat	-10 577	-6 947	-1 838	-1 481	-1 943	-1 990
18	Overføring til investering						
19	Avsetninger til bundne driftsfond						
20	Bruk av bundne driftsfond						
21	Avsetninger til disposisjonsfond	10 577	6 947	1 838	1 481	1 943	1 990
22	Bruk av disposisjonsfond						
23	Dekning av tidligere års merforbruk						
24	Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	10 577	6 947	1 838	1 481	1 943	1 990
25	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Skatt og rammetilskudd er budsjettet i henhold til KS' prognosemodell datert 17.10.2025.

Utbytte Å Energi er budsjettert i henhold til selskapets resultat i 2024. Det ble både i 2024 og 2025 utbetalt eksepsjonelt høye utbytter, mens vi fra 2026 og fremover vil måtte belage oss på et nivå tilbake til tidligere «normalår».

Det forutsettes at alle eiendomsskattetakster holdes uendret fra 2025 til 2026, for deretter å oppjusteres med 10 % av opprinnelig takst hvert av de 3 siste årene i planperioden.

RAMMER TIL ENHETENE

BEVLGNINGSOVERSIKT DRIFT - NETTO PER ENHET							
		HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2026-KR)					
		R-2024	B-2025	2026	2027	2028	2029
10	Kommunedirektøren og stab	10 726	11 110	12 520	12 190	11 810	11 670
20	Interkommunal bamevmentjeneste	7 661	7 340	8 280	8 280	8 280	8 280
30	Helse og omsorg	87 810	87 400	96 300	96 300	96 300	96 300
40	Abel skole	35 577	36 020	39 390	38 370	37 180	36 730
50	Kommunalteknikk	4 860	4 170	5 110	4 980	4 830	4 770
55	Plan og samfunnsutvikling	5 209	5 750	5 850	5 700	5 520	5 450
60	Visedal bamehage	16 095	18 830	24 090	23 460	22 730	22 460
70	NAV	21 662	21 400	12 710	12 380	12 000	11 860
80	Politisk virksomhet	2 605	2 400	2 460	2 400	2 330	2 300
12	Tilskudd Gjerstad fellesråd	1 200	1 260	1 100	1 070	1 040	1 030
15	Felles	10 363	16 900	16 760	16 320	15 810	15 620
	Fordelt til drift	203 768	212 580	224 570	221 450	217 830	216 470

Stab har fra 2025 til 2026 noe realøkning i sin ramme, som følge av at det høsten 2025 er utlyst en nyopprettet stilling som HR-rådgiver.

Den interkommunale barneverntjenesten har hatt betydelig økte utgifter gjennom 2025, noe som har medført merforbruk. Det har følgelig vært nødvendig å justere rammen i tråd med dette fra 2025 til 2026. Øvrige kommuners andel budsjetteres som en inntekt i tjenestens rammeområde. Det som vises i tabellen er altså Gjerstads andel av totalkostnaden, som utgjør 12,6 %.

Helse og omsorg opplever et stadig økende behov for tjenester, og det forutsettes at enheten i løpet av året finner muligheter for mer kostnadseffektiv drift. Likevel er det en kjensgjerning at demografiutviklingen vil kreve stadig mer omfattende helsetjenester, og Helse og omsorg forutsettes i planperioden å være skjernet mot fremtidige nedjusteringer av rammen.

Kommunalteknikk sin tildelte nettoramme kan i liten grad sies å gi et godt bilde av tjenestens omfang. Enheten har utgifter på kr 31,7 mill, egne inntekter på kr 26,6 mill, og nettorammen utgjør altså kun differansen mellom disse.

Visedal barnehage har i 2026 en økning på 6 årsverk sammenlignet med 2025. Dette som følge av betydelig flere barn under 3 år, samt kommunestyrevedtak om 2 årlige opptak.

NAV har fra 01.01.2022 vært drevet som et interkommunalt samarbeid med Tvedestrand som vertskommune. Den store nedgangen i ramme fra 2025 til 2026 skyldes at det fremover forutsettes et betydelig lavere antall bosatte flyktninger enn hva som var tilfellet den første tiden etter krigsutbruddet i Ukraina, samtidig som mange av de tidligere bosatte nå går ut av introduksjonsprogrammet.

Under Politisk virksomhet er formannskapetets disposisjonskonto videreført med kr 100.000.

Tilskudd Gjerstad fellesråd er nedjustert fra 2025 til 2026, som følge av at Gjerstad kommune fra sommeren 2026 overtar ansvaret for drift av kirkegården.

Rammeområde 15 Felles inkluderer avsetning kr 6,2 mill til dekning av 7/12 av lønnsoppgjør 2026 (forutsatt virkningsdato 01.05.2026). Dette vil være tilstrekkelig til å dekke et lønnsoppgjør på om lag 4 %. Det er usikkert hvorvidt avsetningen vil dekke den faktiske kostnaden, og det forutsettes følgelig at enhetene selv finner inndekking for resterende innenfor sine rammer.

Som følge av lavere rammetilskudd og økte finansutgifter utover i planperioden, er det for årene 2027-2029 forutsatt generell realnedgang i enhetenes rammer, med unntak av Helse og omsorg og Interkommunal barneverntjeneste.

Som en gest til alle kommunens ansatte som gjennom hele året gjør en fantastisk jobb for våre innbyggere, er det også i hele planperioden forutsatt å ta den beskjedne kostnaden det er å videreføre den hyggelige tradisjonen med julebord.

5.0 INVESTERINGSPROGRAMMET

Linje	Berettiget MVA-kompensasjon	2026	2027	2028	2029
1	Helse og omsorg, velferdsteknologi samt inventar og utstyr	700	700	700	700
2	Helse og omsorg, tjenestebil hjelpemiddelformidling, type VW Transporter		700		
3	Helse og omsorg, bytte til elbiler hjemmetjenesten, installasjon ladere	1 000	1 000		
4	Helse og omsorg, oppgradering av ventilasjonsanlegg med kjøling	300			
5	Helse og omsorg, bunnledning Gjerstadheimen	600			
6	HMS-tiltak formålsbygg	700	700	700	700
7	Abel skole, moppe- og gulvvaskemaskin	250			
8	Abel skole, mobile aircondition-anlegg	200			
9	Abel skole, håndblåsere idrettshall og skole	150			
10	Legionellasikring kommunale bygg	1 250			
11	Oppgradering veier og rassikring	3 000	2 500	2 500	2 500
12	Sandåkerhølen, ny atkomst / bro		500		
13	Klokkargården, sanitæranlegg	150			
14	Fiane kunstgressbane, nytt dekke		4 000		
15	Driftssentral, bygningstiltak	350			
16	Innvendig lys formålsbygg	300			
17	Barnevernbygg, SD-anlegg	600			
18	Nytt adgangskontrollsystem	600			
19	Visedal barnehage, utstyr/inventar	130			
20	Tiltak i henhold til sektorplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	1 000	1 200		
21	Laserfotografering til bruk i kart		200		
22	Flytting av gapahuk og bygging av erstatningssti	950			
23	Frisbeegolf	500			
24	Minnelund	1 375			
25	Sandspreder til traktor	150			
26	Aktivitetshus, utomhus	2 000			
	Sum berettiget MVA-kompensasjon	16 255	11 500	3 900	3 900
	Ikke berettiget MVA-kompensasjon	2026	2027	2028	2029
27	Kjøp og utvikling av areal til bolig- og næringsformål	20 000	10 000	10 000	10 000
28	Bygging / kjøp utleieboliger	10 000	8 000	8 000	8 000
	Sum ikke berettiget MVA-kompensasjon	30 000	18 000	18 000	18 000
	Vann / avløp (selvkostområdene)	2026	2027	2028	2029
29	6-hjuling og beredskapshenger med utstyr VA	750			
30	Beredskapstiltak, overvåking VA	150			
31	Oppgradering vannledningsnett	800	800	800	800
32	Oppgradering avløpsnett	500	500	500	500
	Sum vann / avløp (selvkostområdene)	2 200	1 300	1 300	1 300
	Salg av tomter	2026	2027	2028	2029
33	Salg næringstomter	-500	-500	-500	-500
34	Salg boligtomter	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
35	Salg kommunale formålsbygg og boliger	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
	Sum salg av tomter	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
	Annet	2026	2027	2028	2029
36	KLP - Egenkapitaltilskudd	900	900	900	900
37	Startlån	10 000	10 000	10 000	10 000
	Sum annet	10 900	10 900	10 900	10 900
	Oppsummering	2026	2027	2028	2029
38	Sum investeringer (inkl. egenkapital KLP)	49 355	31 700	24 100	24 100
39	Utlån (startlån)	10 000	10 000	10 000	10 000
40	Mottatt MVA-kompensasjon (til reduksjon låneopptak)	-3 250	-2 300	-780	-780
41	Mottatte tilskudd og spillemidler (til reduksjon låneopptak)				
42	Sum salg av tomter / annet (avsettes ubundet inv.fond)	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
43	Avsetning ubundet inv.fond (salg av tomter / bygninger)	3 700	3 700	3 700	3 700
44	Sum bruk av ubundet investeringsfond (KLP)	-900	-900	-900	-900
45	Låneopptak til investeringer	-45 205	-28 500	-22 420	-22 420
46	Låneopptak til videreutlån (startlån)	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
	Kontrollsum	0	0	0	0

6.0 DRIFTSDEL – resultatenhetenes planer

6.1 Stab

Faktaopplysninger

Staben er en støtteenhet for Gjerstad kommune som organisasjon. Oppgavene er støtte til enhetene og ansatte innenfor økonomi, regnskap, lønn, personal, pensjon, forsikring, innkjøp, arkiv, politisk sekretariat, post, sentralbord, informasjon, HMS/internkontroll, organisasjonsutvikling og IKT/telefoni.

Staben er også støtteenhet for politiske beslutningsorgan.

Hovedutfordringer

Staben skal medvirke til gode og konstruktive prosesser knyttet til organisasjons- og tjenesteutvikling. Dette er en utfordring i en situasjon der kravet til tjenestene stadig endres når det gjelder ny teknologi, nye oppgaver og stramme økonomiske rammer.

Bemanningen er lav slik at det er utfordringer å opprettholde vanlig drift og god kvalitet på tjenesten. Flere fagfelt er sårbare ved fravær.

Hovedtiltak

Staben skal bidra til aktiv medvirkning og involvering av ansatte, tillitsvalgte, brukere og politikere gjennom ulike utvalg, i alle prosesser knyttet til endringer i økonomiske rammer, oppgaver og tjenestetilbud. Staben må fortsatt se på hvor mye den skal involveres i de enkelte prosesser framover, og justere tjenestetilbudet etter bemanningen.

Staben skal ha et vedvarende fokus på reduksjon av sykefravær i nært samarbeid med enhetene, bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivssenter.

Staben skal sammen med enhetene arbeide målbevisst med å skape et godt og utviklende arbeidsmiljø og medvirke til å videreutvikle en solid organisasjonskultur.

Mål

Medvirke til et godt arbeidsmiljø i hele organisasjonen.

Tiltak

- Gjennomføre lønnsforhandlinger i tråd med god forhandlingsskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med de ansattes organisasjoner.

Mål

Være en aktiv medspiller for alle enhetene i kommunen.

Tiltak

- Videreføre årlige samarbeidsmøter med enhetene hvis ønskelig og andre møter etter behov.
- Bistand i personalsaker/spørsmål.

Mål

Fremme kvalitet på tjenestene og faktorer for jobbnærvær.

Tiltak

- Utvikle samarbeidet med enhetene, bedriftshelsetjenesten og NAV/Arbeidslivssenteret for å redusere sykefraværet.

Mål

Medvirke til et godt samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Tiltak

- Jevnlig samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Mål

Gi god service og informasjon til kommunens befolkning, politikere og ansatte.

Tiltak

- Nødvendig oppdatering av intranett, hjemmeside og sosiale medier.
- Gi politikerne den informasjon som er nødvendig for at folkevalgtoppgaven kan utføres på en god og effektiv måte.

Mål

Øke bruken av elektronisk kommunikasjon med kommunens befolkning.

Tiltak

- Så langt mulig besvares saker og henvendelser elektronisk i stedet for på papir, da dette er raskere og mer kostnadseffektivt.

6.2 Politisk virksomhet

Politisk virksomhet har egen ramme. I denne rammen er det avsatt midler for godtgjørelse til ordfører og varaordfører, godtgjørelse til alle folkevalgte, tapt arbeidsfortjeneste og reisegodtgjørelse. Her settes det også av utgifter til kontrollutvalg med sekretariat. Det avsettes beløp til formannskapetets disposisjon. Det er ikke satt av spesielle budsjettsummer for eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

6.3 Abel skole med helsestasjon/skolehelsetjeneste

4-ÅRSPLAN

Visjon: Skolen for alle - respekt, trivsel og mestring

Elevene skal trives på skolen, bli sett og få best mulig læringsutbytte. Elevenes opplæring blir utført i et samspill mellom skole, foresatte, elever og lokalsamfunn.

Hovedutfordringer for Abel skole

Tidlig innsats/forebygging

Abel skole har som mål å sikre at elevene greier å fullføre videregående skole, blir aktive deltakere i yrkeslivet eller starter på videre studier. Forskning viser at de første leveår betyr mest for menneskets utvikling. Elevene har en lovbestemt rett til tilpasset opplæring. Derfor må skolen regne med å bruke betydelige ressurser på tidlig innsats. Samtidig må det arbeides systematisk fra 1. til 10. klasse med de grunnleggende ferdighetene. Når skolen ser at elever har utfordringer, faglig eller sosialt, skal det så raskt som mulig settes inn tiltak. Tiltak skal igangsettes uavhengig av hvilket klassetrinn eleven er på. Kommunen må, også i framtiden, ha en organisering som gjør det mulig å ha et tett samarbeid med PPT, barneverntjenesten, helsestasjons- og skolehelsetjenesten, flyktingetjenesten og NAV. Det må settes av nok ressurser til å gjennomføre programmer som «MOT», «SUPER» og SAMM (Systematisk arbeid med mestring, motivasjon og medvirkning). Disse programmene er med på å sikre elevene et godt psykososialt miljø og er viktige i arbeidet med livsmestring.

Et godt psykososialt miljø for alle elevene

Ingen elever skal risikere å få skolegangen sin ødelagt på grunn av mobbing. Det skal alltid arbeides målbevisst og langsiktig for at Abel skole skal være mobbefri. Skolen har plan for trygt og godt skolemiljø (§12). Abel skole bruker planen for trygt og godt skolemiljø (§12) som rettesnor i arbeidet sitt mot mobbing. Skolen skriver aktivitetsplaner for elever som ikke opplever å ha det trygt og godt på skolen. Elever og foresatte skal få god informasjon om sine rettigheter.

Elevundersøkelsen gjennomføres en gang hvert år. I tillegg har skolen en egen lokal trivselsundersøkelse som gjennomføres tre ganger i året. Resultatene blir fulgt opp både individuelt med elevene, i personalet, i foreldremøter og i utviklingssamtaler.

Skole- hjem samarbeid

Det er de foresatte som har hovedansvaret for elevenes oppvekst og læring. Skolen må bevisstgjøre de foresatte på deres rolle og legge til rette for et godt samarbeid med skolen. Dette sikres ved å bruke FAU, samarbeidsutvalget (SU) og skolemiljøutvalget (SMU) aktivt. Det skal gjennomføres to foreldremøter og to utviklingssamtaler hvert år. Foreldrepålogging i VISMA Flyt sikrer et mer aktivt skole-hjem samarbeid og skal fortsatt fungere godt i den daglige kontakten med foreldrene. Visma sikker sak er det nye arkivsystemet til skolen, denne plattformen er til stor hjelp i det langsiktige arbeidet rundt elevene og sikrer god informasjonsflyt mellom skolen, foreldre og andre aktører i laget rundt barnet. Abel skole skal legge ut viktig informasjon på kommunens – og skolens hjemmeside.

Resultatene fra brukerundersøkelsen til foreldre og barn skal forbedre samarbeidet mellom skole og hjem.

Kunnskapsformidling

For at elevene skal oppnå et kunnskapsnivå som fører til at de fullfører og består videregående skole, må et høyt læringstrykk prioriteres. Alle elevene skal få et best mulig undervisningstilbud, oppleve god veiledning og at de blir satt krav til. Arbeidsmetodene skal være varierte og basert på prinsippet PRUV – praktisk, relevant, undersøkende og variert. Skolen har elevenes stemme i fokus og elevene skal få medvirke til faglig og sosial trivsel.

Individuell tilrettelagt undervisning/tilpasset opplæring

Det jobbes kontinuerlig for å få ned individuell tilrettelagt undervisning (spesialpedagogikk). Det samarbeides mellom skole, foreldre, PPT og skoleeier for å få det til. Ressurser til god tilpasset opplæring og intensiv opplæring må sikres, slik at alle elever får større utbytte av ordinær undervisning.

Ivaretagelse av minoritetsspråklige elever

Gjerstad kommune har gjennom flere år tatt imot nye flyktninger og prioritert barnefamilier. Disse barna må gis et tilfredsstillende undervisningstilbud slik at de kan fullføre videregående opplæring og få seg en utdanning. Kommunens enheter må samarbeide om et godt tilbud til disse barna.

Kompetanseheving

Det må arbeides med kompetanseheving og skolering for å ha en ansatte som tilfredsstiller kravene til kompetanse. Utdanningsdirektoratets satser fortsatt på kompetanseheving av lærere og andre yrkesgrupper i skolen. De kommende årene vil skolen prioritere ansatte som ønsker å ta videreutdanning i begynneropplæring, da dette er et behov ved skolen og i tråd med kommunens satsing på tidlig innsats.

Tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnsopplæring

Skolen fortsetter arbeidet med kompetanseheving i spesialpedagogikk og inkluderende praksis, som er virksomhetsbasert kompetanseheving. Vi ønsker inkluderende undervisning som favner og engasjerer alle elevene.

Rekruttering

Det har de siste årene vært mange og gode søkere i forbindelse med utlysning av stillinger.

«Vi bryr oss SAMMEN – for barn og unge i Gjerstad kommune» er en paraply for kommunens satsinger rundt barn som bekymrer. Alle enheter som arbeider med barn og unge i Gjerstad kommune er med på dette tverrfaglige opplegget. Målet med prosjektet er å heve kompetansen om tidlig identifikasjon og tidlig intervensjon blant ansatte som kommer i kontakt med barn og unge som lever i risikoutsatte livs- og familiesituasjoner. Videre arbeid vil være å utvikle og implementere rutiner for hvordan gå fra bekymring til handling i den enkelte avdeling eller på tvers av fagavdelinger i kommunen. Arbeidet er gått fra å være BIR (barn i rusfamilier) til BTI (Bedre tverrfaglig innsats). I tillegg er skolen en del av kommunens andre satsing under samme paraply, som heter helsefremmende skoler og barnehager.

Gjennom denne satsingen er Abel skole trivselsleder-skole. Satsingen er et systematisk opplegg rundt aktivitet i storefriminutt for alle elever fra 1.-10. klasse. Opplegget er koplet sammen med MOT og de inkluderende verdiene her. Elever skal sikres aktivitet og trivsel sammen med andre. Alle skal kjenne på at de er inkludert på Abel skole.

Fra skoleåret 2025/2026 har enheten ansatt ungdomsveileder (Venneslabrua) som skal følge opp utsatte elever på ungdomsskolen og Gjerstadelever på videregående skole som står i fare for å falle utenfor skole eller annen aktivitet.

MOT- Gjerstad kommune er en MOT-kommune. Prosjektet er tverrfaglig og styrker ungdommene når det gjelder å være trygge på seg selv. Målet er at MOT skal skape robust ungdom som inkluderer alle. Viktige prinsipper er: MOT til å leve, MOT til å bry seg og MOT til å si nei.

Det siste året har SUPER blitt implementert. Dette er en ny MOT-modul som skal bygge trygge og gode klassemiljø i 1.-4. trinn, og ivareta barns naturlige tendens til å like seg selv.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten har vært organisert under enhet for skole siden 2020.

Jordmor, helsesykepleiere, fysioterapeut og helsestasjonslege er kjernepersonell i tjenesten. I tillegg har kommunepsykolog og "Tjeneste for psykisk helse og avhengighet" noe kontortid i tjenesten.

Ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal samarbeide tett med barnehage, skole og andre kommunale- og interkommunale tjenester, samt 2. linjetjeneste. Det har vært, og er, en bevisst satsing på tjenesten for at den skal ha rom til å bidra i tidlig innsats ovenfor barn, unge og familier. Levekårsutfordringene ses i alle nåværende undertjenester; jordmortjeneste, helsestasjonstjeneste, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom (HFU) og flyktninghelsetjeneste.

Det jobbes aktivt for å avdekke utfordringer og finne gode tiltak for befolkningen i de ulike deltjenestene, både på individ og gruppenivå.

Tjenesten deltar i prosesser og føringer som foregår nasjonalt, regionalt og innad i kommunen. Her kan nevnes «Nasjonalt forløp barnevern» og arbeidet med «Bedre tverrfaglig innsats», herunder ressursgruppa «Vi bryr oss sammen for barn og unge». Gjerstad kommune deltar i "Sammen på vei" og "God start" som er

støttetiltak for nye familier. Kunnskapen om betydningen av de 1000 første dagene i ett barns liv understreker betydningen av riktige tiltak fra før barnet blir født.

Ansvar for helseundersøkelse av alle flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente som bosettes i Gjerstad ligger til tjenesten. Flere av de ansatte er medlemmer i psykososialt kriseteam og alle helsesykepleierne har 1-2 koordinatoroppdrag for barn og familier med ekstra behov.

Gjennom det siste året har det vært gjennomført ett forprosjekt for å etablere "Psyisk helsetjeneste for barn og unge" i Gjerstad. Tjenesten er lovpålagt og skal sikre enn tettere oppfølging av barn og unge som har psykiske helseutfordringer. Kommunen mottar midler i en fireårsperiode for å sikre finansiering i etableringsfasen av tjenesten. Tjenesten skal være en deltjeneste av helsestasjons- og skolehelsetjenesten med en ansatt, og oppstart er fra januar 2026.

SFO

Skolefritidsordningen på Abel skal legge til rette for lek, kultur og fysisk aktivitet. På Abel skal barna oppleve måltidsglede og det serveres varme måltider flere ganger i uken.

I samarbeid med foreldre, skole, barnehage og andre skal hensynet til barnets beste ligge til grunn.

Arbeidet skal bygges på verdigrunnlag fra rammeplanen for SFO. Barna skal oppleve et felleskap der det er plass til alle.

SFO bruker basseng, skolekjøkken og hallen flittig i sin åpningstid.

Hovedtiltak for enheten:

- Abel skole jobber systematisk med utvikling av felles praksis og gode strategier for å sikre det helhetlige skoleløpet.
- Abel skole har tidligere gjennomført flere prosjekter i regi av Utdanningsdirektoratet. Det gjelder Lektor2, realfagskommuneprosjektet, leseprosjekt, satsing på klasseledelse, prosjektet Vurdering for læring, spesialpedagogikk og inkluderende praksis. I tillegg har ungdomsskolen vært med på satsingen Ungdomstrinn i utvikling. Etter at satsingsområdene formelt avsluttes, blir prinsippene videreført og implementert i skolens arbeid.
- Skolen skal følge opp elevenes utvikling. Skolen registrerer resultater som benyttes til å registrere elevenes læringsutbytte. Det samles resultater fra Udirs kartleggingsprøver, nasjonale prøver, leseprøver, M-prøver, interne tester, svømmeresultater osv. Vurderingen av resultatene benyttes for å gi elevene den riktige oppfølging, slik at de kan lære mest mulig på best mulig måte.
- Øke læringstrykket og forbedre klasseledelsen for å høyne det faglige nivået. Arbeidet skal skje i et nært samarbeid mellom de foresatte, elevene og skolen.
- Bruke tilpasset opplæring slik at elevene får en bedre undervisning ut fra sine forutsetninger, og jobbe for å få til en reduksjon av enkeltvedtak.
- Elevene skal ha stor medvirkning i egen læring.
- Gi kompetanseheving og videreutdanning av personalet ut ifra kartlagte behov.
- Skolen skal ha et oppdatert skolebibliotek der elevene lærer seg kildekritikk, og blir motiverte gode lesere.
- Rekruttere nytt personale i tråd med kompetansebehov.
- Skape en utvidet enhet der evidensbaserte forebyggende og helsefremmende tiltak for barn og unge i alle aldre er en integrert del av skoleenheten.
- Ta imot flyktninger på en tilfredsstillende måte, både den første helseundersøkelse av alle flyktninger og barna som skal ha hverdagen sin i Abel skole og SFO.

Årsplan for Abel skole 2026 – med helsestasjon/skolehelsetjeneste

Mål: Enheten skal være en 1-10 skole som kjennetegnes av god kvalitet på undervisning og et godt, trygt og inkluderende skolemiljø

Tiltak:

- Felles planmessig utviklingsarbeid for alle ansatte i skolen.
- Trinnmøter på alle trinn som sikrer at lærere og fagarbeider samarbeider om elevenes utvikling.
- Regelmessige møter hver 2. uke i plangruppe som skal sikre medvirkning og styrke kvaliteten på utviklingsarbeid.
- Sikre medvirkning gjennom medbestemmelsesutvalg (MBU) bestående av tillitsvalgte, verneombud og administrasjon
- Et FAU for skolen samt gjennomføre samarbeidsutvalgsmøter (SU) og skolemiljøutvalgsmøter (SMU)
- Sikre elevmedvirkning gjennom elevråd, klassemøter og SAMM

Mål: Skolen skal være en lærende organisasjon med fokus på resultater

Tiltak:

- God og tydelig klasseledelse
- Felles oppstart av alle undervisningstimer
- Læreplaner med konkrete mål i alle fag. Alle læreplaner skal baseres på lik mal
- Prinsippene i vurdering for læring skal brukes med konkrete og konstruktive fremovermeldinger på elevenes arbeid
- Nasjonale prøver skal brukes som et redskap til å sette inn nødvendige tiltak
- Eksamensresultater og grunnskolepoeng skal være i fokus for stadig forbedring
- Skolen skal til enhver tid ha et planmessig pedagogisk utviklingsarbeid
- Skolen fokuserer på de fem grunnleggende ferdighetene (lesing, regning, skriving, muntlig og digitale ferdigheter) fra overordnet del kunnskapsløftet 2020
- Skolen tar i bruk KI der det er hensiktsmessig

Mål: Skolen skal legge til rette for at elever oppnår kompetansemålene

Tiltak:

- Tidlig innsats og tilpasset opplæring.
- Inkluderende praksis, ha rom for alle og øye for den enkelte.
- Godt kvalifiserte lærere.
- Undervisningen skal være praktisk, relevant, undersøkende og variert (PRUV)
- Bruke nasjonale prøver og kartleggingsprøver for å heve elevenes kompetanse.
- Fokus på lesing og matematikk.
- Skolebiblioteket er med på å fremme lesing og er med på å styrke elevenes lesekompetanse
- Leseprosjekter høst og vår på alle trinn i samarbeid med skolebiblioteket og folkebiblioteket.
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler hver høst og vår med fokus på faglig utvikling og trivsel.
- Gjennomføre kurs i lesing, skriving og regning for å bedre resultatene.
- Godt samarbeid og erfaringsdeling mellom lærere på alle trinn.
- Leselekser der foresatte må signere for lest lekse tre ganger i uken.

Mål: Enheten skal ha et planmessig holdningsskapende arbeid

Tiltak:

- Egne trivselsregler i alle klasser
- Klassemøter hver måned hvor elevenes psykososiale miljø er tema.
- Ha et engasjert elevråd
- Gjennomføre temadager med fokus på holdninger (eksempelvis; markere FN-dagen, Holocaustdagen, verdensdagen for psykisk helse og delta i TV-aksjonen)

- Fellesarrangementer som styrker det sosiale samholdet, både trinnvis og for hele skolen
- Gjennomføre MOT, SUPER og SAMM (Systematisk Arbeid med Mestring og Motivasjon).
- Felles månedlige sosiale mål for alle klasser. Disse målene formidles månedlig til alle foresatte.
- Lek blir brukt som variert undervisning
- God og synlig tilstedeværelse av helsesykepleiere i skole og barnehage

Mål: Enheten skal ha et godt skole-hjem samarbeid

Tiltak:

- Foreldremøter minst to ganger pr. år.
- Utviklingssamtaler to ganger pr år
- Sosiale sammenkomster klassevis
- Foreldrepålogging i Visma-flyt
- Skolemiljøutvalgsmøter (SMU) minst 3 ganger pr år
- Samarbeidsutvalgsmøter (SU) minst 3 ganger pr år
- Et aktivt foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)

Helsefremmende og forebyggende arbeid som utføres av helsestasjons- og skolehelsetjenesten:

Tjenestens lovpålagte oppgaver kommer alltid i første rekke. Utover dette gjøres det hele tiden en vurdering av hva som er hensiktsmessig å tilby Gjerstads befolkning, og nå jobbes det aktivt med dette:

Jordmortjenesten har tilbud om:

- Tettere oppfølging i svangerskap
- Trening for gravide
- Rekruttering til «Sammen på vei»/«Mor i Norge»-studie
- Rekruttering til "God start"

Helsestasjonstjenesten har tilbud om:

- "God start" - forsterket helsestasjonsoppfølging med hjemmebesøk og samarbeidsmøter
- Tilstedeværelse av helsesykepleier i barnehagen
- Barselgrupper for nye foreldre
- Åpen helsestasjon
- Foreldreveiledning etter ulike program
- Samarbeid, veiledning og oppfølging i «Ressursteam 0-6 år»
- Rekruttering til "Sammen på vei"/"Mor i Norge"-studien

Skolehelsetjenesten har tilbud om:

- Styrket tilstedeværelse i skolen med drop-in i noen tidsrom
- Undervisning i livsmestringstema
- Oppfølging av elever som opplever utfordringer
- Kartlegging og bistand i «Ung aktiv»
- Undervisning- og veiledning i seksuell helse i «Uke 6»
- Bidrag i utarbeidelse av nytt forebyggingsprogram som erstatter «Kjærlighet og grenser»
- Foreldreveiledning etter ulike program
- Samarbeid, veiledning og oppfølging i «Ressursteam 6-16 år»

Helsestasjon for ungdom har tilbud om:

- Drop-in for ungdom og unge voksne opp til 25 år som trenger hjelp til fysisk, psykisk eller seksuell helse. Tilbud gis i samarbeid med Tjeneste for psykisk helse og avhengighet.

Flyktningehelsetjeneste:

- Tilbyr alle flyktninger, asylsøkere og familieegjenforente helsekartlegging innen tre måneder etter bosetting.

Psykisk helsetjeneste for barn og unge:

- Etableres fra 01.01.26

6.4 Visedal barnehage

4-ÅRSPLAN

Barnehagens visjon

"En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje..."

I denne visjonen ligger en tanke om at barn har få barrierer i forhold til hva som er mulig og umulig, og at barnehagen skal være et sted som tar vare på denne egenskapen. Visjonen vår ønsker å dra praksisen vår mot det å ha en undrende holdning og væremåte til livet. At barn oppmuntres til å stille spørsmål, og forske seg fram til svar er viktig. Da vil de kreative og originale løsningene vokse fram.

At barn, foreldre og personale har troen på at livet byr på flere muligheter enn begrensninger, er en viktig innstilling for at utrolige ting kan skje.

Faktaopplysninger

Visedal barnehageenhet er fysisk spredt på to barnehager, avd. Alvheim er en base og avd. Renstøl er delt i to baser. Der igjen er basene delt opp i mer eller mindre aldersinndelte grupper. Spesielt barnehagens yngste blir skjerna i mindre grupper. Barnehagen har 135 faste plasser som blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl.0700 til 1630 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby to årlige barnehageopptak, og vil med det sikre plass til alle fra de er 1 år.

Hovedutfordringer

Å gi barnehageplass til alle som har behov for det, på den tid de ønsker, er en utfordring. Det å sørge for rett nivå på tjenesten i takt med de behov som til enhver tid eksisterer, vil kunne være utfordrende på grunn av store svingninger i årskulla. I og med at barnehage er en tjeneste mennesker velger å benytte etter behov, kan det også være vanskelig å forutse konkrete tall.

Barnehageøkonomi er sterkt normstyrt. Staten regulerer opptaksregler av barn, kompetansenivå hos de ansatte og hvor mange ansatte som skal være i en grunnbemanning. Dette er stramt regulert for å sikre en grunnleggende kvalitet på hverdagen for barn i barnehage.

Faglige krav til kvalitet gitt gjennom rammeplan for barnehage, er høye. Alle ansatte skal utvikle en praksis i henhold til rammeplan, og det tar tid og ressurser. Nye lovkrav blir vedtatt, noe som igjen krever endring av praksis og nye oppgaver for den enkelte.

Ansatte i barnehagene står i en hverdag med mange ulike menneskemøter. Noen menneskemøter oppleves krevende å stå i over tid, og arbeidet kan være emosjonelt belastende for den enkelte ansatte. Dette krever støtte, oppfølging og kompetanse for å bli håndtert på en profesjonell og konstruktiv måte. Enhetens ansatte har ingen felles tid i hverdagen, og alle felles personalmøter må gjennomføres på ettermiddag- og kveldstid.

Enheten tar jevnlig imot flyktningfamilier. Dette er først og fremst en berikelse for vårt miljø, men må følges tett opp gjennom systematisk arbeid i samarbeid med familiene det gjelder. Språk, vennskap og inkluderende miljøer er stikkord i dette arbeidet. Arbeidet krever kunnskap, tid og gode menneskemøter.

Enheten ser et økt antall barn med store hjelpebehov. Dette vil være behov som må følges opp her og nå, men også i mange år fremover. Det er en plikt og en utfordring for vår kommune å møte barns rettigheter knyttet til §31 retten til spesialpedagogikk og §37 retten til et tilrettelagt tilbud. Forventninger til hva barnehagene skal ivareta er også et viktig tema å drøfte, både med brukere og eiere.

Fra august 2025 ble barnehageprisen i Norge halvert. En fulltids barnehageplass koster kr. 700 pr mnd + matpenger. Dette er et positivt løft for økonomien til den enkelte småbarnsfamilie, samtidig som det betyr reduserte inntekter til Gjerstad kommune.

Spesielt Renstøl barnehage er et gammelt bygg som trenger betydelige oppgraderinger. Alvheim barnehage har også oppgraderingsbehov. Til et godt barnehagemiljø i 2025 stilles det andre krav enn det ble gjort i 1992

når Renstøl barnehage ble bygd. Det har kommet nye lovkrav til hva som kan godkjennes som leikeareal, og en betydelig økt standard til luft, lyd, lys og ulike typer tilgjengelige fasiliteter i et bygg er innført. Begge barnehagene har et betydelig behov for oppgradering av inventar innvendig, samt på utelekeplassene.

Hovedtiltak

En høy kvalitet på barnehagens faglige innhold for barn og foresatte vil være hovedfokus i en fireårsplan. Arbeid knyttet til rammeplan vil bli satset på gjennom både ekstern og intern kursing, samt konkrete utviklingsarbeid. Østre Agder Samarbeidet og kompetansetiltakene som utformes der gjennom tilskuddsordningene, er viktig for barnehagene. Alt av statlige midler til kompetanseheving kanaliseres gjennom samarbeidet, og gir oss mulighet til et nært samarbeid med UiA og andre barnehager.

Med de utfordringer vår kommune har knyttet til levekårstall og folkehelse, er det svært viktig at vi har et sterkt fokus på kompetanse. Det å opprettholde høy pedagogdekning er avgjørende viktig for å klare å iverksette og følge opp den beste praksisen med de riktige tiltaka.

Beste praksis og de riktige tiltaka, handler i stor grad om tverrfaglig samarbeid med andre i laget rundt barnet og familien. Barnehagen er en aktiv deltaker i kommunens arbeid med tidlig innsats. Ressursteam vil være et sentralt verktøy i arbeidet, for å sikre et tverrfaglig fokus i arbeidet rundt barn og familier som trenger ekstra støtte og hjelp. Barnehageenheten deltar bredt i ressursgruppen i Vi bryr oss sammen prosjektet.

Enheten må fortsette å satse på utvikling av en god og fleksibel struktur, og en tydelig ledelse av denne. En fortsatt klar forventning om å ha en organisasjon med myndiggjorte medarbeidere, vil være nødvendig for å nå framtidige målsettinger.

Det å ha en personaldekning som er tilstrekkelig til å møte store varierende behov hos barn i barnehagen, er en forutsetning for både antall barn som kan tilbys plass, tidlig innsats og kvalitet.

Det vil bli viktig å arbeide målretta med å finne de gode måtene å organisere spesialpedagogisk arbeid på. Et fleksibelt system krever at en kartlegger brukerbehov så langt det lar seg gjøre, slik at en igjen kan møte behov hos brukerne fra år til år.

Kompetanse hos ansatte er svært viktig i dette arbeidet. Flere ansatte må opparbeide spesialpedagogisk kompetanse slik at arbeidet i større grad blir endel av det ordinære tilbudet.

Barns utfordringer er enklere og mindre ressurskrevende å løse hvis en kommer tidlig inn i et systematisk arbeid. For å lykkes i dette arbeidet, kreves det ressurser avsatt til allmennpedagogiske tiltak og systematisk veiledning fra spesialpedagog.

Ansatte med en følelse av jobbmestring er en forutsetning for å nå mål om høy kvalitet. I og med at kvalitet i barnehagen i stor grad ligger i personalressursen, er det viktig å fortsette det aktive arbeidet enheten har med å redusere sykefraværet/øke jobbnærværet. I den daglige drifta er det først og fremst korttidsfravær som utfordrer og gjør tjenesten sårbar. Pr idag er det en betydelig utfordring å få tak i vikarer med tilstrekkelig kompetanse.

Videre vil enheten fortsette et systematisk og planlagt nærværarbeid som innebærer fokus på bruk av møteplassen, klare rutiner, samarbeid med andre og vedlikehold av en positiv bedriftskultur med jevnlig påfyll av sosiale aktiviteter som "krydder".

Barns rett til et godt barnehagemiljø er lovfestet i barnehageloven fra og med 1. januar 2021. Personalet må videreutvikle sin kompetanse knyttet til observasjon og tilrettelegging.

Viktigheten av barns lekekompetanse, arbeid med språk, samhandling fagpersoner imellom og tett foreldredialog vil være temaer i den neste fireårs perioden.

Oppfølging av flyktning- og tospråklige barn krever spesiell kompetanse, og det krever videre at en setter av ressurser til arbeidet.

ÅRSPLAN 2026

Mål **Bidra til å bygge gode samarbeidskulturer i foreldregruppene for å forebygge utenforskap i foreldrerollen**

Tiltak

- Vektlegge en god og likeverdig dialog i hverdagen
- Ferdigstille felles årshjul både i SU, barnehagens samarbeidsutvalg og i FAU foreldrearbeidsutvalgene i begge barnehagene.
- Ledelsen i barnehagene støtter FAUene i sitt arbeid
- Samarbeide med FAU, helsestasjon, skole, kultur, barnevernstjenesten, frivillige lag og foreninger og andre, om ulike temabaserte foreldremøter
- Arrangere jevnlig, varierte sosiale treffpunkt i barnehagene
- Systematisk spørre foreldre om hvordan det er å være foreldre i Gjerstad
- Sikre en dialog med foreldre om viktigheten av aktiv deltagelse, og hva eget bidrag inn i fellesskapet kan bety

Mål **Forsterke tilbakemeldingskulturen i enhetens arbeidsmiljø**

Tiltak

- Systematiske tilbakemeldingspunkt på det enkelte avdelingsmøte
- Jobbe systematisk med vurdering av eget arbeid, både individuelt og på gruppenivå
- Sikre mer systematisk deling av god praksis
- Delta aktivt i tilskuddsordningen som har Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis som tema
- Fullføre pedagogisk lederstøtte fra UiA
- Implementere nytt HMS system i enheten

Mål **Å være en barnehage som gir barn mulighet til å lykkes utfra egne forutsetninger**

Tiltak

- Utstyr og lekemateriell skal organiseres på en ryddig og tilgjengelig måte, slik at alle kan benytte seg
- Enhetens fysiske lekemiljø skal tilpasses det ansatte vet er utviklende for barn
- ASK, Alternativt og Supplerende Kommunikasjonsverktøy, skal benyttes av alle ansatte
- "La meg klare sjøl" Barn skal få muligheten til å øve opp selvstendige ferdigheter
- Ansatte skal utvikle mer kunnskap om barns utviklingssoner, og la denne kunnskapen ligge til grunn for egne forventninger til barn
- Invitere inn Psykisk helsetjeneste for barn og unge i barnehagens ressursteam
- Ansatte skal ha god oversikt over, samt handlekraft knyttet til hva barnegruppa har behov for, ikke bare hva enkeltindividet trenger

Mål **Kvalitetssikre valg knyttet til ressursbruk i enheten**

Tiltak

- Ta bevisste valg- hva får vi, og hva taper vi ved de ulike prioriteringene vi gjør
- Revisjon av ulike rutiner
- Utvikle nye stillingsbeskrivelser for alle ansattgrupper
- Mer deling av intern praksis og dermed mindre dobbeltarbeid
- Skape positive fremtidsbilder som kan virke motiverende for personalet
- Enhetens ulike møtearenaer skal være hensiktsmessige, preget av kvalitet og utviklende for både individ og fellesskap
- Sørge for relevant og god informasjon til rett tid og til den som trenger den
- Ha gode rutiner som sikrer systematisk mulighet for medvirkning

6.5 Enhet for helse og omsorg

4-ÅRSPLAN

Faktaopplysninger

Enhet for helse og omsorg skal sikre at innbyggerne i Gjerstad kommune tilbys et likeverdig tjenestetilbud og riktige tjenester i riktig omfang til rett tid.

Enhetens arbeidsområder er helsefremmende og forebyggende tilbud, støtte-, rehabiliterings- og mestringstilbud, kommunalt disponerte boliger, aktivitetstilbud, psykisk helse og avhengighet, helsetjenester til hjemmeboende, habilitering og heldøgns omsorg og sykehjem. Tjenestene blir tildelt gjennom saksbehandling etter helselovgivningen av tjenestekontoret.

Enheten har disse tjenesteområder, med til sammen cirka 102 årsverk:

Enhetsleders stab

Frisklivssentral, fysioterapi, legekantor, tjenestekantor, helsefremmende team, hukommelsesteam, kreftkoordinering, støttekontakt, avlastning utenfor institusjon.

Habilitering (TFF)

Vedtaksbasert helse og omsorgstjenester i samlokaliserte boliger for mennesker med funksjonshemming og dagaktivitetssenter for brukergruppen. Brukere i samlokaliserte boliger er tilknyttet en base med heldøgns bemanning og kan etter behov få bistand i form av veiledning, tilrettelegging, opplæring og praktisk bistand til ulike deler av sin hverdag/bosituasjon.

Institusjon

Somatisk avdeling, skjermet avdeling, korttidsopphold og avlastning i institusjon, dagtilbud for hjemmeboende personer med hukommelsesutfordringer, kjøkken og vaskeri.

Hjemmetjenesten

Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, ergoterapi, hjelpemiddelformidling, omsorgsboliger, omsorgshybler og brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Psykisk helse- og avhengighet

Tilbud til mennesker i vanskelige livssituasjoner. Psykoedukasjon, forebygging, stabilisering og oppfølging av brukere med psykisk sykdom. Ruskonsulenttjenester. Heldøgns omsorgstilbud for mennesker med psykiske helseutfordringer. Kontaktsenter for mennesker med psykiske helseutfordringer og/eller begrenset sosialt nettverk. Drop-in tilbudet Helsestasjon for ungdom som imøtekommer behov hos mennesker til og med 25 år.

Hovedutfordringer for enheten

Den demografiske utviklingen med en aldrende befolkning og store krav og forventninger til tjenestene fører til økt press. Den demografiske utviklingen viser at vi blir flere eldre, flere personer med demens og at det vil være en økt forekomst av kroniske lidelser, uførhet og større sosial ulikhet i helse enn landsgjennomsnittet.

Det oppleves også at det er et økt antall hjemmeboende unge mennesker med behov for bo- veiledning. Disse tjenestene er utfordrende å sette i en ramme/kategorisere da det er behov for høy grad av individuell

tilpasning for den enkelte tjenestemottaker. Det vil i fremtiden bli behov for å vri noen av ressursene mot økt innsats til denne gruppen.

Det anslås at det bare er 10 % av befolkningens helseutfordringer som helsetjenestene kan gjøre noe med. De resterende 90 % må løses utenfor helsetjenesten ved at folk får bedre livsstil og ved bedring av de generelle livsvilkårene.

Statistikker viser at vi får en utfordring med en betydelig vekst i antall innbyggere med demens. Det vil kreve økt kompetanse og ressurser for å kunne tilrettelegge at personer med demens kan bo hjemme så lenge som mulig. Kommunen må jobbe videre med alternative boformer som understøtter dette for årene fremover.

(Demenskartet, 2025)

For å sikre forsvarlig drift knyttet til den demografiske utviklingen frem mot 2030, og muliggjøre en dreining mot mer forebyggende og helsefremmende innsats må budsjettrammen tilpasses i årene fremover. Dette vil skape et nødvendig handlingsrom i tjenesteutøvelsen og vil på sikt kunne spare oss for økte utgifter og ikke minst bidra positivt for folkehelsa og innbyggernes livskvalitet.

Utviklingen vil også skape et økende behov for egnede boliger til eldre, både for dem som ønsker å bo trygt og selvstendig så lenge som mulig, og også for dem som får behov for ulike former for tilrettelagt omsorg.

Agenda kaupang mener at boligbehovet blant eldre vil i stor grad dreie seg om små og mellomstore boliger med universell utforming, gode tilgjengelighetsløsninger og nærhet til viktige tjenester. Det er sannsynlig at mange eldre vil ønske å bo i områder der det er lett å få tilgang til handel, helsetjenester og sosialt fellesskap.

Tjenestebehovet i helse og omsorgssektoren er uforutsigbart, og ressursbruken som kan følge med nye brukere gjør det noen ganger utfordrende å holde seg innenfor vedtatte rammer. For å sørge for en bedre ressursutnyttelse må man jobbe i tråd med prinsippene fra bærekraftige oppvekst-, og helse- og omsorgstjenester. Helsetjenestene har imidlertid en viktig rolle med å tilby målrettede tiltak. Enheten skal tilby bistand til de som opplever ulike helse- og livsstilutfordringer gjennom tidlig innsats og helsefremmende tilbud. Ut fra den demografiske utviklingen vil behovet for helse- og omsorgstjenester øke vesentlig årene framover. Det blir svært viktig at denne økningen i behov kan håndteres på en bærekraftig måte både i forhold til kvalitet og økonomi.

Sykefravær er et landsomfattende problem i helse og omsorgssektoren. Det utgjør en betydelig utfordring for kommuneøkonomien, og kvaliteten på tjenesten som leveres. I løpet av 2025 har sykefraværet hatt en nedadgående trend som vi må jobbe kontinuerlig for at skal fortsette. Ansatte i helse- og omsorgssektoren opplever ofte høy fysisk, psykisk og emosjonell belastning. For å møte dette har vi sett på tiltak for å sørge for at arbeidspresset til den enkelte ansatte ikke blir for stort. Turnusarbeid kan også påvirke søvn, og helse negativt. Innføring av TØRN med bedre arbeidsfordeling, og årsplan for arbeidstid kan være et godt tiltak for å bedre forutsigbarheten i arbeidet.

Sommeravvikling og ferieperioder generelt er ofte en vanskelig periode for driften. Sommeren 2025 var godt planlagt, og det er generelt et inntrykk av at avviklingen gikk bra. Forsvarlig drift i sommerferieperioder medfører likevel økte kostnader i form av bonusordning, vikarbruk og overtidskostnader. Det er også utfordrende å skaffe kvalifisert personell i ferieperioder.

Særlig satsing i 2026

Interkommunalt tjenestekontor. For å sikre en robust tjeneste jobber kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Vegårshei med å se på mulighetene i et felles tjenestekontor. Dette er et felles initiativ fra kommunedirektørene i det nyetablerte 3k samarbeidet.

Videre må tjenestene som tildeles være på et bærekraftig nivå som balanserer behov, kvalitet og økonomi. Tjenester som tildeles må være på lavest effektive omsorgsnivå (LEON prinsippet). Det er derfor viktig å ha en god kommunikasjonsstrategi for å sikre medvirkning og en felles forståelse blant ansatte, innbyggerne og politikerne om forventninger og kapasitet.

Frisklivssentralens rolle. Innovasjon og bærekraftig tjenesteutvikling blir nøkkelen for å håndtere omsorgsbehovet. Bo trygt hjemme-reformen skal sikre tilpassende botilbud og at eldre kan bo lengst mulig i eget hjem. Vi må utvikle omsorgskulturen til å bli en mestringsskultur, der tjenestemottakerne blir mest mulig selvhjulpne, opplever mestring og god livskvalitet. Opptappingsplanen skal sikre at flere opplever god psykisk helse og livskvalitet, og at de som har behov for psykisk helsehjelp skal få god og lett tilgjengelig hjelp. Kommunens Frisklivssentralen jobber aktivt med å legge til rette for at innbyggere kan ta et økt ansvar for egen helse gjennom ulike frisklivstilbud. Målet er at dette skal bidra til økt livskvalitet gjennom økt deltakelse, mestring og selvstendighet.

Helsestasjon for ungdom (i samarbeid med skolehelsetjenesten), hukommelsesteam, økt fokus på helseteknologi, kreftkoordinator, frivilligkoordinator, etablering av åpne møteplasser og lavterskel aktivitetstilbud er eksempler på tilbud som skal bidra til tidlig innsats. Samlet skal disse og andre tilbud bidra til å utsette behovet for mer omfattende helse- og omsorgstjenester og sikre en fremtidsrettet og bærekraftig helsetjeneste.

Hjemmetjenesten. De siste årene har det vært utfordrende å etablere en stabil ledelse i hjemmetjenesten, samtidig som tjenesten har fått større og mer komplekse oppgaver. Pasienter blir utskrevet raskt fra sykehus, og hjemmetjenesten må håndtere alt fra sårstell, dialyse i hjemmet, intravenøs behandling, medisinaladministrasjon og lindrende pleie ved livets slutt. Målet er at hjemmetjenesten skal tilrettelegge for at man skal bo trygt hjemme så lenge det er mulig.

Et viktig satsingsområde er å øke kompetansen på relevante områder og styrke ressursene, slik at tjenesten kan møte økte krav. Struktur og organisering av tjenesten er en prioritert oppgave som det jobbes mye med. Flere ansatte med ulik fagbakgrunn har ansvar for samme pasientgruppe, noe som gjør tjenesten mindre sårbar enn om kun én primærkontakt følger opp.

Enheten har som mål å øke den generelle kompetansen blant ansatte for å styrke og fremtidssikre våre tjenester. Vi ønsker at innbyggerne i Gjerstad kommune skal føle seg trygge på at de mottar kvalitativt gode og fagbaserte tjenester. Kompetanseheving og et godt fagmiljø er sentrale elementer i rekrutteringsarbeid. Enhet for helse og omsorg skal være en attraktiv arbeidsplass hvor ansatte trives, og som tiltrekker seg nye medarbeidere

Hukommelsesteam. For å møte utfordringer med økt forekomst av demens (se Demenskartet, 2024), må vi videreutvikle kompetansen om demens blant ansatte og pårørende. Hukommelsesteamet kartlegger og bidrar i utredning av demens, gir informasjon om ulike tilbud og helseteknologi, veileder og gir støttesamtaler til de berørte og deres pårørende i alle faser av demensforløpet. Kommunen skal i enda større grad tilby støtte til

pårørende slik at de kan bidra som en ressurs for sine nærmeste og samfunnet. Det planlegges videreføring av pårørendeskole og etabler samtalegrupper.

Hovedutfordringer

- Ha et driftsbudsjett som samsvarer med de tjenestene som må ytes.
- Forventninger til tjenestene som kommunen skal gi.
- Redusere sykefravær, øke nærvær.
- Sikre riktig og nok kompetanse.
- Rask nok dreining av tjenestene til et tydeligere helsefremmende og forebyggende fokus for å levere nødvendige og bærekraftige helsetjenester i tråd med demografiutviklingen og utfordringsbildet i folkehelsa.

Hovedtiltak

- Tilpasse enhetens ramme til dagens faktiske behov
- Systematisk jobbing for å redusere sykefravær. Fokuserer på tiltak som kan forbedre arbeidsmiljøet og støtte de ansattes helse. Dette kan inkludere bedre oppgavefordeling, støtte for psykisk helse, og tiltak for å redusere fysisk belastning.
- Har oversikt over kompetanse som finnes, tilrettelegge for kompetanseheving og kontinuerlig fagutvikling i forhold til behovet gjennom kursing, e-læring, fagdager og etter/videreutdanning av ansatte.
- Fremme et godt fagmiljø, beholde og rekruttere fagpersoner. Tilbyr konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår
- Tydelig forventningsavklaring gjennom god kommunikasjon og samarbeid mellom alle parter.
- Videreføring av arbeidet med prosjektet *Bærekraftige oppvekst, helse- og omsorgstjenester* (BOHO) og videreutvikle flere lavterskeltilbud på lavest mulig trinn i innsatstrappa. Vi må flytte innsatsen «mot venstre» i innsatstrappa med hovedfokus på et aktivt lokalsamfunn, boligutvikling og samskaping sammen med alle kommunale enheter og andre samarbeidspartnere, deriblant frivillige, lag og foreninger.

ÅRSPLAN 2026

Mål: Redusere sykefravær og videreutvikle et godt arbeidsmiljø

Tiltak

- Jobbe aktivt med kulturen i enheten; skape en åpen kultur og psykologisk trygghet.
- Videre samarbeid med NAV og bedriftshelsetjenesten for å få råd, veiledning og støtte til å håndtere sykefravær. Aktiv bruk av møteplassen.
- Kontinuerlig sykefraværsoppfølging med jevnlig kontakt for å kunne justere tiltak ved behov.
- Gjøre fysiske eller organisatoriske tilpasninger ved tilretteleggingsbehov hos ansatte.
- Aktivt benytte arbeidsmiljøutvalg i enheten i tillegg til tjenestens HMS gruppen for å sikre godt partsamarbeid og medvirkning.
- Utarbeide helsefremmende og robuste bemannings- og turnusplaner i samarbeid med ansatte, tillitsvalgte og verneombudene.
- Kompetanseheving, sørge for at ansatte kan utvikle seg faglig og personlig.
- Bygge positivt omdømme.

Mål: Tilpasning av drift til framtidens behov

Tiltak

- Dimensjonering av et fremtidsrettet og kunnskapsbasert tjenestetilbud, deriblant med nye boliger og boformer. Bidra med å utvikle boligkonsept på Brokelandsheia i tråd med framtidens behov.
- Hverdagsmestring og ressursmobilisering som grunnlag for all tjenesteutøvelse. Fokus må i større grad flyttes fra å være en tjenestemottaker til en mer aktiv deltaker i eget liv. Aktiv rehabiliterende innsats framfor å yte passiv hjelp for å sette brukere i stand til å klare seg mest mulig selv, herunder forebygge funksjonsfall og ensomhet gjennom samarbeid med andre aktører som for eksempel frivillige og pårørende.
- Jobbe videre med endringer etter TØRN tanken i hjemmetjenesten og institusjon (organisering av arbeidet og arbeidstiden. Hensiktsmessig bruk av tilgjengelig kompetanse og mulighet for omfordeling av ressurser på tvers av tjenester avhengig av behov) overfører TØRN tenkning i andre tjenester.
- Rehabilitering jobber mye med oppgavefordeling, arbeidsbelastning og tilpasning av arbeidsplaner. Tjenesten har innhentet erfaringer og innspill fra de som jobber med TØRN i hjemmetjenesten og institusjon. Jobbes videre med i 2026.
- Fleksibel tilpasning av antall institusjonsplasser og bemanning etter behovet.
- Redusere sykefravær ved å ha sterkt fokus på nærvær, fag- og arbeidsmiljø og dermed reduserer utgifter til vikarer og overtid.

Mål: Fremme et godt fagmiljø, beholde og rekruttere fagpersoner

Tiltak

- Bruke kommunens stipendordning aktivt for å inspirere ansatte til å ta etter/videreutdanninger
- Videreutvikle kompetanseplanen sammen med fagsykepleier.
- Regelmessig opplæring og kurs. Faglig utvikling gjennom kurs, seminarer og videreutdanning. Deltakelse i fag- og læringsnettverk.
- Videreutvikle kompetanseplan og bruk av kompetanseverktøy i samspill med HR medarbeider.
- Fagdager med varierende temaer. Internkursing og deling av kunnskaper innad i enheten
- Aktiv satsing på helsefaglæringer, og menn i helse prosjektet.
- Sikre at lønns- og arbeidsvilkår er konkurransedyktige for å tiltrekke og beholde dyktige medarbeidere.

Mål: Helsefremmende og forebyggende arbeid med sterkt fokus på tverrfaglig samarbeid med andre enheter og frivillige aktører

Tiltak

- Videreutvikle Frisklivsentralen med ulike folkehelse- og frisklivstilbud
- Økt samarbeid med frivillige, lag og foreninger for å tilby aktuelle aktivitets- og trivselstiltak

Mål: Øke innføring og bruk av helseteknologi og digitale løsninger

Tiltak

- Fokus på velferdsteknologi ved tjenestetildeling.
- Bevisstgjøring og god informasjon til ansatte, brukerne og pårørende om mulighetene i en tidlig fase.
- Aktiv utprøving og implementering av helseteknologi.

- Satsing på digitale løsninger som kan bidra til økt pasientsikkerhet og effektivisere og forenkle arbeidshverdagen for de ansatte.
- Øke kompetansen på område blant ansatte.
- Deltakelse i interkommunale prosjekter og samarbeid.
- Oppdatere velferdsteknologiplanen med dagens kunnskap.

Mål: Tilrettelegge for at eldre kan bo lengst mulig i eget hjem og oppleve trygghet

Tiltak

- Ergoterapeut tilbyr innbyggerne råd og veiledning om tilpasning av egen bolig og forslå aktuelle tiltak og hjelpemidler, deriblant helseteknologi, som kan gjøre boligen aldersvennlig og individuelt tilpasset
- Tilpasse bemanning i hjemmetjenesten til et økende behov
- Hever kompetansen blant ansatte i hjemmetjenesten blant annet om demens, personsentrert omsorg, lindrende behandling m.m.
- Hukommelsesteamet bistår personer med demens og deres pårørende
- Pårørendeskole for pårørende til personer med demens videreføres og samtalegrupper etableres.
- Bidra med kunnskap om fremtidens boligbehov i samsvar med bærekraftige oppvekst og helse, og omsorgstjenester.

6.6 Plan og Samfunnsutvikling

Faktaopplysninger

Enhetens arbeids- og ansvarsområde er bredt, selv om vi kun har 6,5 stillinger totalt + en ansatt på VTA. Fagområdene er alt fra barnehagemyndighet, folkehelsearbeid og nullvisjonsarbeid, til plan, kart, oppmåling, matrikkelføring, landbruk, bibliotek, kultur og frivilligsentral. Enheten har også hovedansvaret for gjennomføring av de fleste tverrfaglige/-enhetlige prosjekter.

Det arbeides i stor grad sammen med de andre enhetene i kommunen, og med bygdas frivillige sektor, for å nå enhetens målsetninger.

4-ÅRSPLAN 2026-2029

Hovedutfordringer

- sikre en forsvarlig bemanning – beholde og rekruttere fagfolk
- framtidsrettet planlegging av nye næringsarealer og hytte- og boligområder, gjennom en enhetlig bolig- og sentrumsstrategi
- kulturarbeid og tett dialog med lag og foreninger
- opprettholde jordbruksareal og jordbrukets kulturlandskap – stadig flere bønder slutter
- opprettholde et fokus og engasjement på betydningen av aktiv skogforvaltning for skogens verdiutvikling – et mer distansert forhold til skogeiendommen – skogen bidrar relativt lite på inntekten for mange
- nullvisjonsarbeid og trafiksikkerhet – med hovedfokus på å sikre gående og syklende til og fra skole og fritidsaktiviteter, da skoleveien er langs fylkesvei, som kommunen ikke har råderett over
- planlegge og gjennomføre tiltak som ivaretar naturen, reduserer utslipp av klimagass og andre forurensningskilder, og redusere energiforbruket i kommunen – bidra til å nå Norges klimamål
- balansere økonomisk, sosial, naturrettet og klima-/miljørettet bærekraft, som tidvis kan være motstridende
- følge opp det løpende folkehelsearbeidet

Hovedtiltak

- jobbe aktivt med kulturen i enheten; sørge for et raust samarbeid, god takhøyde, med rom for uenighet og lav terskel for å prøve, selv om det er mulighet for feiling, og generelt trygge og gode arbeidsforhold
- være en attraktiv enhet gjennom positive sosiale tiltak og tilrettelegging for ønsket faglig påfyll, slik at man klarer å beholde den tunge, brede kompetansen enheten har og evt. tiltrekke oss ny kompetanse, ved behov
- fokus på nødvendig kompetanseheving – være oppdatert på lovverk og nye trender med mer
- fokus på oppgaveprioritering og riktig bruk av ressurser - nyttiggjøre oss Eisenhower-matrisen
- gjennomføring av planarbeid med god prosjektorganisering
- følge opp og rullere tidligere vedtatte planer
- vurdere kjøp av areal som kommunen kan ha nytte av til framtidige boligområder og næringsområder (bruke kommuneplanens arealdel for 2024-2036)
- god og informativ hjemmeside – oppdatere kontinuerlig
- vurdere, for så å videreutvikle og forbedre, eller avvikle, interkommunale samarbeid vi er en del av – alle fagområder
- sørge for at hensynssone landbruk og bevaring kulturmiljø i kommuneplanen ivaretas
- bidra til økt interesse for skogens mange roller, bruksområder og sentrale funksjon i det grønne skiftet; arrangere skogdager samt andre møtepunkter med skogeierne
- videreføre prosess for å få gjennomført en mer helhetlig naturtypekartlegging i kommunen

- følge opp retningslinjer for konsesjon og deling av landbrukseiendommer i ny kommuneplan, for å sikre en god landbruksforvaltning og bosetting i kommunen
- aktivt samarbeid med næringsorganisasjonene og rådgivingstjenesten i jord og skogbruk
- støtte frivillige lag og foreninger og kultur- og friluftslivsarbeid ved gjensidig informasjon og planlegging av samarbeidstiltak
- tett samarbeid med barnehage, skole/helsestasjon, frivilligsentralen og frisklivsentralen, samt interkommunale tjenester som NAV/flyktningetjeneste, i skjæringspunktet mellom kultur, friluftsliv og folkehelsearbeid
- fordeling av kommunale kulturmidler til frivillige lag og foreninger
- videreutvikle biblioteket og skolebibliotek – sistnevnte i tett samarbeid med skole
- gi den administrative folkehelsegruppa et godt fotfeste og legge til rette for et godt samarbeid
- være en viktig bidragsyter inn i ressursgruppa for “Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge”, gruppa som jobber med Innsatstrappa og strategigruppa for sentrums- bolig- og næringsutvikling
- jobbe med ansvarsavklaringer på sektorovergripende oppgaver og prosjekter
- drive aktivt med holdningsskapende trafiksikkerhetsarbeid i barnehagen og grunnskolen

Årsplan for 2025

Administrativ styring og ledelse

Mål

Effektiv og god drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Tiltak

- legge til rette for gode møtearenaer og fornuftig møtefrekvens
- finne tid til “managing by walking around” - være nær og “til stede”, se og lytte til kollegene
- være fleksibel, etterrettelig, imøtekommende, raus, og samtidig tydelig
- jobbe for god takhøyde, hvor det er lov til å “prøve og feile”
- jobbe aktivt med organisasjonskultur, som bygger på tillit, fleksibilitet, humor, integritet, respekt, mot og løsningsfokus
- motivere folk til å få ut sitt beste potensiale
- gi kjappe tilbakemeldinger
- skape utvikling og fremdrift, gjennom å være strategisk, kreativ og løsningsfokuset
- ha fokus på organisasjonsutvikling og godt samarbeid
- jobbe for å hele tiden ha rett person på rett sted, til rett tid
- tett dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar - pådriver for å skape en rød tråd i det vi gjør, på tvers av fag og enheter, med mål om å dra i samme retning og gjøre ting sammen, samtidig
- bidra aktivt inn i kommunes ledelsesarbeid, gjennom aktiv deltakelse i ledermøter og ledersamlinger
- aktiv bruk av interne systemer, slik som HR-portal, P360, ansattportal og Compilo, der det er nødvendig og tidsbesparende

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak

Tiltak

- god prosjektgjennomføring
- fokus på helhetlig samfunns- og stedsutvikling
- tett samarbeid på tvers av enhetene, mot næringslivet og frivilligheten i bygda

- utarbeide og gjennomføre gode, konkrete og tydelige planer
- tilrettelegge for kompetanseheving
- ta aktivt i bruk Copilot, der KI kan være en støtte i arbeidet

Kultur og bibliotek

Mål

Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet

Tiltak

- samle representanter for lag og foreninger til møter vår og høst - utarbeide plan og strategi for disse møtene, sammen med frivilligsentralen og representanter fra frivilligsektoren
- god informasjon om kulturtilbud på kommunens Facebookside - oppdatert aktivitetsoversikt halvårlig på kommunens aktivitetskalender
- være en god støttespiller, samarbeids- og sparringspartner med og for frivillige lag og foreninger
- utarbeide en lokal frivillighetspolitikk, i tett samarbeid med frivilligsentralen, lag og foreninger
- sammen med representanter fra lag og foreninger, næringssjef, ordfører, flyktningetjenesten (NAV) og frivilligsentralen, legge strategi for integrering av nye innbyggere i kulturlivet. være sekretariat for kulturkveldkomiteen
- besørge nødvendig arbeid med kulturprisen og verneprisen
- fordeling av kulturmidler
- effektivt utføre tiltak i kommunal kulturminneplan og bygge på planen med nye tema og nye tiltak
- være koordinator for stimenn (rydding av stier)
- legge til rette for fysisk aktivitet gjennom spillemiddelordningen
- følge opp temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, oppdatere handlingsdelen

Mål

Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter

Tiltak

- rekruttere ungdom til deltagelse i Ung kultur møtes (UKM), i samarbeid med bl.a. Ungdomsrådet, elevrådet, skolen, kulturskolen og frivillige lag/foreninger, og evt. fylkeskommunen - også samarbeid om lokal gjennomføring
- være et aktivt kontaktledd til den interkommunale kulturskolen Øst i Agder
- prioritere barne- og ungdomsaktiviteter i planlegging og forvaltningen av økonomiske midler
- bistå inn i «Ung aktiv», som nå er innarbeidet i skolens/skolehelsetjenestens daglige drift – et samarbeid mellom skole og skolehelsetjeneste, samt frivilligsentralen, flyktningetjeneste og NAV m.fl. ved behov
- være en støttespiller for Abel skole i forbindelse med drift av utlånssentralen - samarbeid om utlansregistrering
- støtte opp under etableringen av ungdomsklubb i Aktivitetshuset
- planlegge frisbeegolfbane

Mål

Være pådriver og støttespiller for kulturell aktivitet i kommunen, og være med å legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere

Tiltak

- synliggjøre og oppdatere kommunens nettside etc., med de til enhver tids nyeste turkart med mer
- samarbeide med turlag/stimenn om å arrangere fellesturer for å få blest om turrutene med nappekart m.fl.

- tett samarbeid med frivillige lag og foreninger, samt frivilligsentralen – formalisere samarbeidet ved revidering av samarbeidsplan/-strategi
- samarbeide med områdekontaktene for friluftsliv i kommunen, om organisering av stimannordningen
- arrangere konserter, foredrag og annet til glede for den eldre befolkningen gjennom “Den kulturelle spaserstokken”
- videreutvikle området rundt Dagsturhytta; Tjennimellom

Mål

Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, og være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.

Tiltak

- bruke bibliotekplanen aktivt
- utrede hva som skal til for å få til økt bruk av biblioteket, samt få utnyttet ressursene best mulig
- avholde minst seks arrangementer; temakvelder, debatter, bokbad, litterære kulturarrangement med mer, med forskjellige voksengrupper av befolkningen som målgruppe, på folkebiblioteket
- besøke barnehagene jevnlig og tilby bokkasser, “bokteier” og høytlesing
- videreutvikle tøyveskebibliotek-prosjektet med barnehagen
- samarbeide med barnehagen om årlige, aldersbestemte arrangement på folkebiblioteket
- legge til rette for bruk av bibliotekets lokaler til læring, f.eks. til studieplass og kurs
- sette fokus på digital kompetanse
- legge til rette for lesesirkler
- planlegge, tilrettelegge og gjennomføre minst fire barne- og/eller familiearrangement på folkebiblioteket, i samarbeid med barnehage, skole, ungdomsrådet og elevrådet
- planlegge, tilrettelegge og gjennomføre minst fire ungdomsarrangement på folkebiblioteket, minst to av dem i samarbeid med skolen, elevrådet, ungdomsrådet, frivilligsentralen og evt. ungdomsklubbens styre
- arrangere kulturkafé og/eller språkkafé i samarbeid med frivilligsentralen
- fortsette kjentgjøring av “Meråpent bibliotek”
- evaluere folkebibliotekets åpningstider, og evt. justere - lørdagsåpent bibliotek skal vurderes (f.eks. siste lørdag i måneden)

Mål

Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebiblioteket og være en faglig støttespiller

Tiltak

- videreføre og forsterke samarbeidet mellom folke- og skolebibliotek, ved at biblioteksjef bidrar mer inn i skoleprosjekter/skolebibliotek, og har noe tilstedeværelse på skolebiblioteket
- følge opp samarbeidsavtalen mellom folkebibliotek og skolebibliotek, og revidere denne i samarbeid med skolen
- være hovedansvarlig for felles katalog over kommunens samlede bibliotekmedier (biblioteksjefen)

Mål

Folkebiblioteket er synlig utenfor bibliotekets lokaler. I tett samarbeid med frivilligsentralen, helse- og omsorgsenheten, barnehage og skole, gjøres litteratur og leseglede tilgjengelig på flere arenaer.

Tiltak

- folkebiblioteket skal opprettholde og vedlikeholde bokkiosken på Gjerstad stasjon og «bokparken» i Dagsturhytta, sistnevnte i samarbeid med Abel skole.
- folkebiblioteket skal etablere en «pop-up» bibliotekfilial med populær litteratur på Brokelandsheia, i tett samarbeid med frivilligsentralen
- barnehage og skole samarbeider med helse- og omsorgsenheten om å få til lesestunder på tvers av generasjoner – folkebiblioteket er pådriver for dette
- folkebiblioteket blir del av satsingen «Generasjonsgleding» og utreder hva folkebibliotekets bidrag skal være i samråd med barnehage, skole og frivilligsentralen
- frivilligsentralen i samarbeid med folkebiblioteket, utreder mulighet for å rekruttere «lesevenner/lyttevenner» på Omsorgssenteret, i samarbeid med helse- og omsorgsenheten og andre aktuelle samarbeidspartene, som f.eks. Historielaget
- biblioteksjefen og leder av frivilligsentralen vurderer mulighet for litteratur- og bokformidling til brukere av hjemmetjenesten, habiliteringstjenesten, psykisk helse og avhengighet, i samarbeid med respektive tjenesteledere

Frivilligsentralen

Frivilligsentralen og aktivitetshuset er viktige satsninger for å bidra til god helse og livskvalitet gjennom forebygging av ensomhet og utenforskap og bidra til økt frivilliginvolvering. Å delta i frivillig innsats kan også øke livskvaliteten for den frivillige selv, og bidra til gjensidig nytte. Frivilligsentralen og frivilligkoordinator, i samarbeid med biblioteket, blir et viktig bindeledd mellom frivillige lag, foreninger og enkeltpersoner, og enhetene i kommunen.

Mål

Gjøre frivilligsentralen mer tilgjengelig og allsidig, og få med flere frivillige med på laget.

Tiltak

- kartlegge behov hos befolkningen, nav, lag/foreninger og potensielle frivillige
- skape samlingssted for de frivillige – skape en fellesskapspool/felles frivillighetspool
- få på plass foreningsportaler.no – digital aktivitetsskalender gjennom frivilligsentralen
- bruke sosiale medier mer aktivt
- søke midler der det er mulig

Mål

Gjøre aktivitetshuset mer åpent og pulserende.

Tiltak

- dra på studietur – se på gode eksempler hvor en har lignende konsept
- faste møter med aktivitetshusets styre
- hverdagsgledekonsept – livskvalitet
- jobbe med å få bedre samspill mellom aktivitetshuset som kulturhus, og utearealene
- knytte sammen aktivitetshuset med området v/ballbingen
- få etablert en bærekraftig ungdomsklubb – få på plass et ungdomsstyre for ungdomsklubben
- igangsette flere aktiviteter, med mål om å få dem selvgående
- åpne låste dører
- få på plass større grad av flerbruk av de forskjellige rommene

Samfunns- og stedsutvikling

Mål

Tilrettelegge for en bærekraftig samfunns- bolig-, hytte og næringsplanlegging

Tiltak

- ta initiativ til å få på plass en strategigruppe for sentrums- bolig- og næringsutvikling
- ferdigstille enhetlig boligstrategi, med tanke på økonomisk, sosial, naturretter og klima-/miljørettet bærekraft, samt fokus på trafikksikkerhet, rommet mellom "husene", generasjonsoverskridende møteplasser og gode funksjonsplasseringer som harmonerer med hverandre – denne skal også inneholde en boligsosial handlingsplan
- bidra aktivt inn i gruppa som skal jobbe med Innstastrappa, da spesielt med fokus på aldersvennlige lokalsamfunn og nye boformer for flere brukergrupper
- følge opp og effektivisere stedsutviklingsprosjektet i Kirkebygda - området rundt aktivitetshuset og omegn
- planlegge for gode møteplasser
- jobbe for å bli trafikksikker kommune – få vedtatt og følge opp ny trafikksikkerhetsplan
- samarbeide tett med nullvisjonsleder og følge opp arbeidet mot barnehage, skole og andre instanser
- delta på mulighetsstudier for interkommunale samarbeide

Arealplanlegging

Mål

Bærekraftig arealforvaltning

Tiltak

- aktivt jobbe med å følge opp ny kommuneplan
- utarbeide reguleringsplaner i tråd med vedtatt kommunal planstrategi 2024-2028
- følge opp og vurdere private initiativ til å regulere nye områder
- kontinuerlig oppdatere og for alvor ta i bruk 'arealplaner.no' i kommunen
- tenke sosial, aldersvennlig og grønn arealdisponering i alt vi gjør
- tett samarbeid med byggesak og vann- og avløpsingeniør
- delta på mulighetsstudie for interkommunalt samarbeide for felles plankontor, om dette blir løftet opp i 2026
- se nærmere på eKart – vurdere bruk og nytte

Mål

Øke bostedsattraktiviteten

Tiltak

- planlegge for trivelige boligområder i kommunale boligfelt – knytte dette opp mot stedskvaliteter og næringsattraktivitet
- vurdere kjøp av mulige områder for boligutvikling, som kan øke bostedsattraktiviteten
- ferdigstille detaljregulering av B3, B4, F/K/T_4, B/F/K og S_2 på Brokelandsheia - planlegge areal for nye boformer, både generasjonsoverskridende bofelleskapskompleks og "eldretun" med mer, i forbindelse med reguleringsplanarbeidet
- igangsette detaljregulering av Lindvollheia 2 (B1 i kommuneplanen)
- igangsette arbeidet med plan for oppgradering og utvikling av møteplasser

Mål

Arbeide for en forsvarlig naturressursforvaltning

Tiltak

- ivareta en bærekraftig utvikling og følge opp sentrale klimamål og tiltak i "Klima- og energiplan for Gjerstad kommune 2019-2030", og følge dette opp i alle nye planer hvor det er naturlig
- konkret vurdere og legge til rette for bærekraftige løsninger i alle byggeprosjekter
- medvirke til gjennomføring av miljøtiltak i de prioriterte kulturlandskapsområdene (regional miljøtiltaksordning for Agder)
- sikre en fornuftig forvaltning av arealer nær vassdrag, i LNF-områder (Landbruk, Natur- og Friluftsførmål), og områder med naturvernstatus, samt utvalgte naturtyper
- sammen med vår lokale vannressurskoordinator, kartlegge utfordringer og utforme tiltak som sikrer at våre vannressurser skal ha «god» eller «svært god» økologiske og kjemiske tilstander
- oppdatere vannnettportalen
- ivareta landbruk/jordbruksarealer ved bruk av hensynssoner og bygge- og fradelingsgrenser til jordbruksarealer
- planlegge og gjennomføre supplerende naturtypekartlegging
- benytte arealregnskap og naturregnskap (utarbeidet av Agder fylkeskommune), for å sikre god naturressursforvaltning under arealplanlegging
- kartlegge oppgrøftede myrområder med potensial for restaurering
- igangsette arbeidet med plan for naturmangfold

Landbruksektoren

Skogbruk

Mål

Stimulere til økt aktivitet i skogen.

Tiltak

- bruke skogbruksplaner aktivt
- dra nytte av interkommunalt ungskogpleieprosjekt i Agder ved å samarbeide med prosjektleder
- oppsøkende virksomhet og kursing i sammenheng med skogbruksplaner - fokus på møtepunkt/fagmiljø med skogeierne, f.eks. ved kursing i «Aktivt skogbruk»-serien, skogdager mm., og videreføre grendeskogkvelder som ble innført i 2023
- fortsette praksis med informasjonsbrev til alle skogeierne i Gjerstad
- informere om gode tilskuddsordninger og skogfondordning, for å stimulere til aktivitet
- økt fokus på aktiv skogforvaltning - legge til grunn rapport med sumtallangivelse av forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungskogpleie og planting
- aktivt samarbeid med faghjelp for å få kontakt med skogeiere med stort behov for ungskogpleie, med mye innestående skogfondsmidler og/eller skogeiere med andre store investeringsbehov på eiendommen
- følge opp veikontrollen som tidligere er utført ved å ta kontakt med veiformennene og kontrollere at mangler på veiene blir utbedret
- markedsføre at bruk av tre i utbygginger er bra for klima

Jordbruk

Mål

Gjerstad kommune skal yte god service overfor aktive landbruksforetak, slik at de landbruksøkonomiske virkemidlene nyttes så godt som mulig

Tiltak

- informasjonsmøter om aktuelle ordninger, sammen med Statsforvalteren, rådgivningstjenestene (NLR, Tine, Nortura m.fl.) og næringsorganisasjonene (lokalt, nabokommuner og Agder)
- ha åpent kontor på kveldstid i søknadstider, for å hjelpe/veilede

Mål

Gjerstad kommune skal bidra til at næringen sikres et forutsigbart ressursgrunnlag

Tiltak

- bidra i regulerings- og kommuneplanprosesser
- etablere møteplasser der næringens utfordringer synliggjøres
- bidra til at landbruksforetak får jordleieavtaler, for på den måten å sikre ressursgrunnlaget og forsvare nødvendige og omfattende investeringer som forutsettes for fortsatt jord- og husdyrproduksjon
- utarbeide en lokal jordvernstrategi, i samarbeid med Risør
- vurdere å kartlegge utfordringer med driveplikt og å sortere hvilke arealer som er viktigst å opprettholde drift av

Viltforvaltning

Mål

Gjerstad kommune skal ha biologisk sunne bestander av elg, hjort og rådyr, som utgjør en berikelse i naturen. Bestandene skal være bærekraftig i form av beitetilgang, og skal ikke medføre uakseptable konflikter med trafikk, landbruksnæring og friluftsliv. Innenfor disse rammene skal elg, hjort og rådyr forvaltes til beste for verdiskapning, lokale jegerinteresser og allmenne naturinteresser.

Elgstammens kondisjon og produksjon skal forbedres, slik at jaktutbyttet over tid er stabilt og betydelig. Hjortebestanden skal økes til en tetthet hvor hjorten bidrar som et viktig jaktobjekt over hele kommunen, samtidig som en må få kontroll på bestandsveksten i de mest hjorterike områdene.

Tiltak

- tett samarbeid med Gjerstad Viltlag på utforming av bestandsplaner, kvoter og viltrelaterte tiltak
- samarbeid med nødvendige myndigheter angående sikringstiltak langs de mest trafikkerte veiene som går gjennom kommunen

Kart og oppmåling

Mål

Gjennomføre alle oppmålingsforretninger innen frister fastsatt av matrikkelforskriften. Fortløpende ajourhold av matrikkelen og FKB- basene i GISline.

Tiltak

- tett samarbeid med plan, byggesak og næring, inkludert landbruk
- strukturere arbeidet i henhold til frister for oppmåling og ajourføring
 - delta på mulighetsstudie for interkommunalt samarbeid for kart, oppmåling og matrikkel (Gjerstad kommune v/kommunedirektøren har ansvaret for oppfølging av arbeidet)

Nullvisjonsarbeidet

Mål

Gjerstad kommune skal benytte seg av Nullvisjonen Agder, Trygg Trafikk og politiet sine tjenester, der holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeid er på dagsorden. Kommunen skal benytte seg av tilbudene på forskjellige alderstrinn, der Nullvisjonen ser det som naturlig å gjennomføre aktiviteter.

Tiltak

- flere besøk i grunnskolen, av bl.a. Nullvisjonen Agder, Trygg Trafikk og politiet, der holdningsskapende trafikksikkerhet skal vektlegges
- besøk av Nullvisjonsleder/politi i 1.klasse, med fokus på trygg skolevei og bruke av refleks til og fra skolen
- besøk av Nullvisjonsleder på 7.trinn, der el-sparkesykkel og adferd på buss, skal vektlegges
- besøk av Nullvisjonen Agder på 10.trinn, hvor det blir gjennomført en trafikksikkerhetsdag på skolen, der bl.a. risiko ved kjøring på tohjulinger vektlegges, herunder lett mc og moped – bruk av bilbelte skal også belyses ved bruk av undervisning i veltepetter og bråstans
- prioritere arbeid som må gjennomføres for at Gjerstad kommune skal bli "Trafikksikker kommune" – en godkjenningsordning gjort av Trygg Trafikk
- 1-2 temadager gjennomføres på helsestasjonen, pr. år, der sikring av barn i bil og barns generelle sikkerhet i bil, vektlegges av Nullvisjonsleder

6.7 Kommunalteknikk

4-ÅRSPLAN 2026-2030

Faktaopplysninger

Enhetens arbeids- og ansvarsområde er omfattende. Fagområdene er i hovedsak drift av vann- og avløpsanlegg, vei, vaktmestertjenester, renhold, byggesak, kommunale utleieboliger, oppmåling og forvaltning av formålsbygg. Enheten har også i stor grad ansvaret for gjennomføring av utbyggingsprosjekter, og for noen tverrfaglige prosjekter. Beredskapsarbeidet tilleggges også i betydelig grad enheten via beredskapskoordinator.

I 2026 er det planlagt to nye stillinger i enheten. Den ene er en medarbeider i byggesak som skal ha ansvar for tilsyn med private renseanlegg (selvkostfinansiert). Den andre er en fagarbeider som blant annet får ansvar for den daglige driften av kirkegården, en oppgave kommunalteknikk overtar fra kirkelig fellesråd. Enheten har videre ansvar for boligprosjektet på Brokelandsheia, der første byggetrinn av tre omfatter 40 leiligheter som planlegges ferdigstilt i 2027. Gjerstad kommune deltar også i utviklingen av et nytt gebyrsystem for vann, avløp og eiendomsavgifter, som skal ferdigstilles i løpet av 2026. I tillegg planlegges det å gjennomføre en anbudsprosess for ny kryssløsning på Brokelandsheia øst, forutsatt politisk vedtak i kommunestyret.

Hovedutfordringer

- ha et forsvarlig driftsbudsjett - sikre god nok drift
- tilpasse VA-gebyrene til selvkostprinsippet
- Implementere tilsynsarbeid knyttet til private renseanlegg
- god byggesaksbehandling (iht. frist)
- sikre en forsvarlig bemanning - beholde og rekruttere fagfolk
- trafikkssikkerhet - sikre gående og syklende til og fra skole og fritidsaktiviteter (trafikkssikkerhetsplan)
- tilfredsstillende vedlikehold av kommunale utleieboliger og utføre mer boligtilsyn
- godt sommer- og vintervedlikehold av kommunale veier
- få flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann- og avløpsnett
- god forvaltning av formålsbyggene
- god forvaltning av kommunale utleieboliger

Hovedtiltak

- ferdigstille hovedplan vann og avløp (målsetning innen årsskifte 25/26)
- prioritere oppgaver og bruk av ressurser
- god og informativ hjemmeside om enhetens tjenester (blant annet for tilsyn)
- gjennomgang av interkommunale samarbeid, forbedre eller avvikle
- aktivt bruk av FDV-verktøy for alle ansatte innen daglig drift av kommunale bygg og anlegg (Datavaktmester og Ibinder)
- utarbeide tilstandsrapporter for kommunale utleieboliger ("samlerapport")
- tettere samarbeid med andre enheter vedr utleieboliger, bla. å utføre boligtilsyn
- aktiv deltagelse i "boligmøter" sammen med NAV og H&O (må utarbeide nye rutiner for ROS ved tildeling)
- sikre forsvarlig kompetanse på de ulike fagområdene

Årsplan for 2026

Administrativ styring og ledelse

Mål

- Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Tiltak

- fornuftige møtefrekvenser og på rette arenaer (drifts- og kontormøter)
- tett dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar (samarbeidsmøter med plan og næring)
- fokus på organisasjonsutvikling og godt samarbeid
- aktiv bruk av interne systemer, slik som HR-portal, ansattportal og Compilo

Mål

- Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak

Tiltak

- god prosjektgjennomføring
- ett samarbeid på tvers av enhetene
- tilrettelegge for nødvendig kompetanseheving
- Gjennomføre tiltak iht. handlingsprogram i aktuelle planer

Byggesaksbehandling

Mål

Rask og effektiv saksbehandling.

Tiltak

- avsette tilstrekkelig tid til saksbehandling og tilsyn samt bidra inn i arbeidet med interkommunalt samarbeid knyttet til tilsynsarbeid.
- 1 årsverk. Den ene stillingen er i dag delt 50/50 mellom kommunalteknikk og plan- og samfunnsutvikling og den andre er delt på byggesak og VA. Gjerstad kommune hjelper Vegårshei i en begrenset periode med diverse oppgaver, derfor får man ikke utnyttet den 50% stillingen fullt ut i dag.
- håndheve gjeldende regelverk og kommunens planverk på en god måte
- ett samarbeid mellom fagpersoner for plan og byggesak, samt kart og oppmålingsingeniør og næringssjef der det er naturlig

Teknisk drift

Administrativ styring og ledelse av tjenestene innen teknisk drift

Mål

Tett samarbeide med de andre enhetene og brukerne av våre tjenester. God og effektiv bruk av personell. Sikre god bemanning

Tiltak

- tett oppfølging av arbeidslederne, og jevnlige driftsmøter
- sikre nødvendig kompetanse
- involvere berørte parter på et tidlig tidspunkt/nivå
- god dialog og kommunikasjon med de andre enhetene
- bruk av digitale verktøy for å effektivisere driften

Kommunal drikkevannsforsyning

Mål

God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen

Tiltak

- utarbeide hovedplan for vann og avløp med handlingsdel avhengig av anleggenes beregnede levetid og nye behov
- god og økonomisk forsvarlig drift av behandlingsanlegg og ledningsnett
- effektiv bruk av FDV-verktøy for å opprettholde godt og rutinemessig vedlikehold
- stimulere til flere påkoblinger på det kommunale vannledningsnett - gi info og skape dialogarenaer for mennesker i aktuelle områder
- fortsette arbeidet med å erstatte gamle eternittledninger - utarbeide plan (vurdere kost/nytte) og gjennomføre iht. denne - se i sammenheng med plan for utbedring av avløpsnett
- fortsette opplæring og kompetanseheving av driftsoperatør og vikar

Kommunalt avløp

Mål

Sikre utslipp iht. utslippstillatelser. God og effektiv drift av Sunde renseanlegg. Ansettelse av ny person som skal jobbe med tilsyn av private renseanlegg.

Tiltak

- fortsette prosessen med å kartlegge ledningsnett ved hjelp kamerakjøring osv. (påbegynt i 2022)
- Lage utbedringsplan med prioriterte utbedringspunkter og gjennomføre iht. plan – se dette i sammenheng med plan for utbedring av vannledningsnett (hovedplan VA)
- Ansette person for tilsyn av private renseanlegg
- benytte gjeldende lovverk for å tilknytte abonnenter - gi info og skape dialogarenaer for mennesker i aktuelle områder
- jobbe for å redusere lekkasje inn på avløp
- fortsette opplæring og kompetanseheving av driftsoperatør og vikar

Utedrift og vaktmestertjenester

Mål

Drifte kommunens formålsbygg, veier, uteområder, VA (vann og avløp) og utføre tekniske tjenester på en tilfredsstillende måte.

Tiltak

- jevnlig driftsmøter og lytte til hvert enkel ansatt
- god oppfølging av nyansatt
- følge opp prosjekter på en god måte
- fordele arbeidsoppgavene ut på de ulike ansatte på en god måte.
- følge opp serviceavtaler
- ha fokus på et godt arbeidsmiljø
- ha fokus på bruk av digitale verktøy som Planner

Kommunale formålsbygg

Mål

Forsvarlig drift og vedlikehold, samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inneklimate, spesielt på skolebygg.

Tiltak

- vurdere klimaanlegg i enkelte formålsbygg
- gjennomføre årlig service på ventilasjonsanlegg
- se på mulige andre energiformer for oppvarming av kommunale bygg
- avsette tid til god utnyttelse av Datavaktmesteren (styring av varme og ventilasjon)
- slutføre branndokumentasjon (digitalisere)?
- oppfølging av garantifrister
- Ansette person som skal overta oppgaver tidligere utført av menighetsrådet (ref avtale)
- Kjøling Gjerstad bo- og omsorgssenter

Kommunale utleieboliger

Mål

Kunne tilby leietakerne en tilfredsstillende standard og kvalitet

Tiltak

- Fortsette et forsvarlig vedlikehold
- Uføre hyppigere tilsyn på utleieboliger
- Aktiv deltakelse i "boliggruppa"

Kommunale veier

Mål

Sikre godt nok sommer- og vintervedlikehold, med fokus på god trafiksikkerhet

Tiltak

- sette av tid til forebyggende veivedlikehold – kontinuerlig tilsyn
- rutinemessig vedlikehold
- tett og god oppfølging av entreprenørene som brøyter og strør
- aktiv bruk av kommunens trafiksikkerhetsplan
- Kryssløsning Brokelandsheia (2026/2027)
- Rassikringstiltak Moveien

Renhold

Mål

Tilpasset renhold etter behov og tilfredsstillende innemiljø

Tiltak

- barnehager, barneskole og legekantor prioriteres
- kontorer får renhold en gang hver 14. dag
- tilpasse renholdet slik at vi får et best mulig innemiljø
- bruke nye ressurser fra H&O på en god måte
- oppdatere renholdsplaner kontinuerlig, eller etter behov flytte personalet etter behov

6.8 Barnevernstjenesten Øst i Agder

Barnevernstjenesten Øst i Agder ble etablert 1.1.2016 og holder til på Brokelandsheia med Gjerstad kommune som vertskommune. Tjenesten leverer kommunale barneverntjenester for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Tjenesten har til sammen 26,4 årsverk.

4-ÅRSPLAN

Visjon: Et kompetent og tilgjengelig barnevern som setter barnet i sentrum.

Faktaopplysninger

Barnevernstjenesten Øst i Agder skal løse kommunenes oppgaver etter barnevernsloven. Disse består i hovedsak av:

- Mottak av bekymringsmeldinger
- Barnevernundersøkelser på bakgrunn av bekymringsmeldingene
- Ulike hjelpetiltak til barnefamilier
- Omsorgstiltak
- Vedta og følge opp tiltak rettet mot enslige mindreårige flyktninger
- Tilsyn av fosterhjem
- Ettervern- følge opp ungdommer over 18 år, der de ønsker det, frem til de er 25.
- Tilsyn etter pålegg fra retten
- Forebyggende arbeid
- Bistand i akutte krisesituasjoner på dagtid.

Virksomhetens daglige arbeid er i stor grad styrt av barnevernsloven.

Et overordnet mål i barnevernstjenesten er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, og å bidra til å gi barn trygge oppvekstvilkår. Barnevernsloven fremhever at barnets beste skal være et avgjørende hensyn i alle avgjørelser som berører barnet.

Hovedgrepene for å nå målet er:

- Tidlig innsats og forebygging
- Gode og konkrete undersøkelser av bekymringsmeldingene
- Gode og treffsikre hjelpetiltak i hjemmet
- Økte krav til dokumentasjon og begrunnelser
- Godt samarbeid på tvers av tjenester
- Informere og veilede andre instanser som eks skoler og barnehager om regelverket rundt det å sende en bekymringsmelding, slik at vi får de meldingene som vi bør få.
- Barns rettigheter styrkes, "barnets beste" prinsippet
- Kompetansekrav til ansatte i barnevernstjenesten
- Samværsreglene skal være i tråd med føringer fra Høyesterett og den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD)

Barnevernet består av et kommunalt og statlig forvaltningsnivå. Det statlige forvaltningsnivået, Bufetat (Barn- ungdoms- og familieetaten), samarbeider med kommunene.

Hovedutfordringene i planperioden

Aktiviteten i Barnevernstjenesten Øst i Agder, målt etter antall undersøkelser, hjelpetiltak og omsorgstiltak ligger noe over resten av landet. Dette kan ha sammenheng med levekårsforhold i våre kommuner, men det kan også være andre forklaringer som spiller inn.

I et langsiktig perspektiv må kommunene og barnevernstjenesten planmessig og systematisk jobbe med å forebygge at barn flytter i fosterhjem eller institusjon.

Vi har også utfordringer med å få nok fosterhjem, slik at det blir brukt mer beredskapshjem enn nødvendig.

I planperioden står realiseringen av barnevernsreformen sentralt. To sentrale mål med reformen er:

1. Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging.
2. Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov

Vi har inngått samarbeid med kommunepsykologen, med et prosjekt som heter "God start". Her kommer vi tidlig inn, før vi har fått en bekymringsmelding. Samarbeidet kan starte allerede før barnet er født. På denne måten kan vi komme inn med tidlige og riktige tiltak, for å styrke familien raskere enn tidligere.

Vi ønsker også økt fokus og hjelp til ungdommer som sliter, har utfordringer med skolehverdagen og opplever utenforskap. Dette er en økende gruppe.

Barnevernstjenesten må framover utvikle og implementere ulike hjelpetiltak for å unngå at barn plasseres utenfor hjemmet. Slike tiltak kan være familieråd og ulike virkningsfulle hjelpetiltak og veiledning. Vi har egne familieveiledere, som har tatt videreutdanning i ulike metoder som brukes aktivt. Med flere metoder og mer kunnskap, kan vi tilpasse hjelpen bedre.

Barnevernsreformen stiller krav om bedre oppfølging av barn, foreldre og fosterforeldre. Dette er et område som er i utvikling i form av veiledningsopplegg til fosterforeldre og oppfølging av foreldre og barn plassert i fosterhjem, herunder vurdering av samværsordninger i lys av EMD-dommene mot Norge. Avtaler om samvær etter omsorgsovertakelser blir nøye avtalt og begrunnet. Det tilpasses hver enkelt familie. Vi jobber også for frivillige plasseringer, dette får vi til i flere saker. Vi jobber også med å få plassert barn i nære nettverk, der det er mulig, dersom vi må overta omsorgen.

Den nye barnevernsloven vil skjerpe kravene til kvalitet, kompetanse og ledelse i barnevernstjenesten. Dette legger føringer for barnevernstjenesten de nærmeste årene.

Hovedtiltak i perioden

- Utføre lovpålagte oppgaver godt nok innen de frister som gjelder i barnevernet.
- Utvikle og tilby egnede og treffsikre hjelpetiltak, for å forebygge plasseringer
- Tilbakeføre barn til foreldrene der dette er faglig riktig ut fra en barnets bestevurdering.
- Samarbeide med oppvekstsektor og kommunenes øvrige hjelpetjenester om utviklingen av ulike systematiserte forebyggende hjelpetiltak, jf. tiltakstrappa.
- Dyktiggjøre medarbeidere gjennom kompetanseutviklingstiltak som går over tid.
- Plan for å utvikle og beholde de ansatte i tjenesten
- God oppfølging av sykmeldte, og tilrettelegge for ansatte der det trengs, hvis det er mulig.
- Nytt fagsystem, som vil gjøre jobben med ulik dokumentasjon enklere for de ansatte

ÅRSPLAN 2026

Mål

"Barnets beste"- vurderinger skal stå sentralt i alt arbeid.

Tiltak

Alle tiltak som iverksettes, skal ha barnets beste som det grunnleggende hensynet. Barnets behov og rettigheter skal alltid veie tyngst i de vurderingene og avgjørelsene barnevernet gjør.

Barnets perspektiv dokumenteres fortløpende. I undersøkelser er hovedregelen å snakke med barn minimum tre ganger i løpet av undersøkelsen. Småbarn som ikke snakker, bør observeres minimum tre til fire ganger i løpet av undersøkelsen.

Mål

Tjenesten ønsker å ha egne effektive hjelpetiltak.

Tiltak

Videreutdanne ansatte i ulike metoder, som vi aktivt kan bruke inn i tiltaksarbeidet i hjemmene.

Mål

Identifisere tidligst mulig, barn som kan være utsatt for omsorgssvikt.

Tiltak

Godt samarbeid med skoler og barnehager, for å styrke det forebyggende arbeidet. Deltagelse i "god start" prosjektet. Informere og veilede på andre oppvekstarenaer, slik at vi får de bekymringsmeldingene vi bør ha.

Mål

Barnevernstjenesten har økt fokus på barn i barnehagealder.

Tiltak

Vedlikeholde kompetanse på utredning og tiltaksarbeid for de minste barna. Strukturelt samarbeid med helsestasjonene med tanke på faglig utvikling.

Mål

Rekruttere flere fosterhjem fra slekt og nære nettverk.

Tiltak

Barnevernstjenesten jobber fremdeles aktivt med å få flere fosterfamilier i familier og nære nettverk.

Mål

Barnevernstjenesten følger opp foreldre på en god måte etter en omsorgsovertakelse.

Tiltak

Foreldre følges opp med tanke på tilbakeføring der dette kan være mulig etter en barnets bestevurdering. Det lages planer for oppfølging av alle foreldre.

Mål

Ansatte i barnevernstjenesten trives på jobb og blir i tjenesten over tid.

Tiltak

God oppfølging av alle ansatte, blant annet gjennom teammøter og individuell veiledning. De ansatte veiledes med fokus på at de ansatte skal klare å stå i den emosjonelle belastningen de opplever i jobben. I tillegg er det viktig med god oppfølging av sykmeldte, og prøve å tilrettelegge for de ansatte som trenger det.

Mål

Barnevernstjenesten overholder lovhjemlede frister og saksbehandlingsrutiner for barnevernet.

Tiltak

Være tydelig på hva som forventes av medarbeiderne. Etablere kontrollrutiner som sikrer at frister overholdes og saksbehandlingsrutiner følges.

Mål

Budsjettet går i balanse

Tiltak

Barnevernstjenesten arbeider målbevisst med å sette inn tiltak lavest mulig i innsatstrappa. Jobbe aktivt for å styrke familiene tilstrekkelig til at vi unngår omsorgsovertakelser, der vi står i fare for det.

7.0 VEDLEGG

Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2026

Oppholdstid	Foreldrebetaling pr. måned fra 01.01.2026	Matbetaling pr. måned for melk, frukt, grønnsaker og to varme måltider	Bleieavtale, frivillig
Tre dager	Kr. 600	Kr. 165	Kr. 60
Fire dager	Kr. 650	Kr. 220	Kr. 80
Fem dager	Kr. 700*	Kr. 275	Kr. 100

*Makspris som forutsettes vedtatt i Stortinget

Betaling 11 måneder i året.

Søskenmoderasjon 30 % - 2. barn

Søskenmoderasjon 100 % - 3. barn eller flere

Moderasjonsordninger for familier med lav inntekt.

1. Er maksprisen høyere enn 6 % av den samlede inntekten til husholdningen, har du rett på redusert pris.
2. 20 timers gratis kjernetid i barnehage for alle to, tre, fire og femåringer som lever i familier med lav inntekt. Inntektsgrensen pr 01.08.2025 er kr. 669.050,-

Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2026

	Dagens priser (2025)	Forslag til ny pris 2026
Full tid, over 12 timer pr. uke	2400 per mnd.	2400 per mnd.
Full tid 1. - 3. trinn	600 per mnd.	900 per mnd.
Inntil 12 timer pr. uke	1800 per mnd.	1800 per mnd.
Inntil 5 timers timer pr. uke	1000 per mnd.	1000 per mnd.
Enkeltdag	300	300
Enkeltuke	1200	1200
Matpenger	15 kr pr dag	15 kr pr dag
Opphold for enkeltdager i ferier (elever som har plass i SFO til vanlig)	130/210*	130/210*

Det betales for 10 måneder. Juni og august belastes med halvt beløp, juli ingen betaling.

Dersom man benytter SFO i skolens ferier belastes en dagsats for dette:

Brukere av full SFO betaler kr. 130 pr. ekstra dag i høstferie, vinterferie, samt skolefrie dager i juni og august.

Brukere som ikke har full plass betaler kr. 130 pr. dag for 3 dager pr uke og kr. 210* for dager utover dette.

Elever som til daglig ikke benytter seg av SFO kan kjøpe plass for enkeltdager til en pris av kr. 300 pr. dag.

Vedlegg 3 Helse og omsorg – betalingssatser 2026

Tjeneste	Pr. time	Pr. mnd	Pr. stk.
Institusjon:			
Korttidsopphold, døgn			Eget rundskriv
Dagopphold / dagtilbud			Eget rundskriv
Transport dagtilbud			105
Langtidsopphold, egen forskrift			
*brukere av dagtilbud betaler for middag pr. måltid eller abonnement			
Døgnopphold hybel			365
Tilgang TV-sentral (Gjelder Hus 1, 2, 3 og hybler)			275
Hjemmetjenester:			
GPS		500	
Trygghetsalarm		500	
Vask av tøy		655	
Leie av kommunale hjelpemidler (*maks kr. 600)			*165
Hjemmehjelp:			
nettoinntekt inntil 2G	Eget rundskriv		
nettoinntekt 2 – 3G	295		
nettoinntekt 3 – 4G	355		
nettoinntekt 4 – 5G	390		
nettoinntekt over 5G	455		
Levering av mat:			
Full kost		4750	
Middag - 7 dager pr. Uke		2540	
Middag- mindre enn 7 dager pr. uke, stk.pris			115
Frokost/lunsj/kveldsmat			65
Levering av middag		230	
Egenandel Friskliv og Fysioterapi:			
Fysioterapi*			*Egen forskrift
Treningsgruppe senior			Pr. år 1450

Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune 2026

Alle som ønsker det, kan gifte seg borgerlig i Gjerstad kommune. Det er ordfører Steinar Pedersen, varaordfører Halvard Skaaland, kommunedirektør Per Gunnar Johnsen og Kristin Nygård som har vigselmyndighet.

- Kommunen tilbyr kommunestyresalen i Almuestaua som lokale til vielsen.
- Dersom du har ønske om annet lokale enn det kommunen tilbyr, eller andre ting (musikk, diktlesning, pynt e.l.) må du ordne og betale dette selv.
- ***Dersom du har ønske om å gifte deg utenfor kommunens kontortid mandag-fredag må du betale kr. 1 000.***

Vedlegg 5 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2026

Saksprotokoll

Arkivsak-dok: 25/00695

Saksbehandler: Line Bosnes Hegna

Behandlet av: 1 Gjerstad kontrollutvalg

Møtedato 30.09.2025

Saksnr 16/25

Budsjett for kontrollarbeidet 2026 - Gjerstad

Gjerstad kontrollutvalg har behandlet saken i møte 30.09.2025 sak 16/25.

Møtebehandling

Sekretariatet la frem forslag til budsjett for kontrollarbeidet.

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til fremlagte forslag til budsjett for 2026 med en ramme på kr 1 089 518.

Kontrollutvalgets budsjettforslag skal følge budsjettsaken i kommunestyret (via formannskapet).

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet for 2026 med en ramme på kr 1 089 518.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å omdisponere midler innenfor rammen.

Bakgrunn

I denne saken behandler kontrollutvalget forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen for 2026. Kontrollutvalgets innstilling skal gå til kommunestyret (via formannskapet), og det må tydelig fremgå for kommunestyret hva som er kontrollutvalgets innstilling.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 sier følgende om budsjettbehandlingen:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven §14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalgets ansvar er regulert i kommunelovens kapittel 23, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Det vises også til kontrollutvalgsboka som beskriver hvordan departementet forstår lovverket som regulerer kontrollutvalgets arbeid.

Kontrollutvalget skal påse (kommuneloven § 23-2, 1. ledd) at:

- a) *kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.*
- b) *det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.*
- c) *det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i.*
- d) *det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll).*
- e) *vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp*

Saksopplysninger

Sekretariatet har utarbeidet forslag til budsjett for kontrollarbeidet for Gjerstad kommune for 2026.

Kontrollutvalgets budsjett omfatter følgende poster:

- Revisjonstjenester fra Sørlandet kommunerevisjon IKS
- Sekretariatstjenester fra Vetaks IKS
- Møtegodtgjørelser
- Kurs/opplæring
- Øvrige utgifter

Beskrivelse	Budsjett 2026	Budsjett 2025	Regnskap 2024
Revisjonstjenester	811 000	759 000	685 000
Sekretariatstjenester	153 518	149 774	148 598
Møtegodtgjørelse*	55 000	55 000	24 002
Kurs/opplæring	60 000	60 000	48 348
Til disposisjon for kontrollutvalget	10 000	10 000	5 593
Totalutgifter	1 089 518	1 033 774	911 541

*Det er vesentlig avvik mellom budsjett for møtegodtgjørelse og regnskapet. Dette kommer av at all møte- og kjøregodtgjørelse til politikerne tas av politisk virksomhet. Det spesifiseres ikke at det f.eks. er kontrollutvalgsmøter. I tillegg kommer kjøregodtgjørelse og evt. tapt arbeidsfortjeneste, men også dette går på den samlede politiske virksomhet. Det er derfor ikke helt riktig hvordan regnskapet fremstår i henhold til faktiske utgifter, men budsjettet er basert på forskrift for møtegodtgjørelse for folkevalgte.

Revisjonstjenester:

Gjerstad kommune har Sørlandet kommunerevisjon som revisor. Styret i selskapet har behandlet budsjettet for 2026. Representantskapet i selskapet vedtar det endelige budsjettet i september. Budsjettet for revisjon er derfor lagt inn med forbehold om representantskapets behandling. Utgifter til Sørlandet kommunerevisjon dekker lovpålagte revisjonstjenester herunder regnskapsrevisjon, attestasjonsoppgaver, forenklet etterlevelseskontroll og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll mv.

Sekretariattjenester:

Gjerstad kommune er medeier i Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). Kostnadene til selskapet blir fordelt etter egen fordelingsnøkkel vedtatt av representantskapet (eierbrøk, kommunestørrelse og antall møter). Budsjettet for 2026 for VETAKS skal vedtaks av representantskapet 29. september, det tas forbehold i påvente av endelig vedtak.

Møtegodtgjørelse:

Medlemmer av kontrollutvalget mottar godtgjørelse i tråd med forskrift om folkevalgtes godtgjørelse i Gjerstad kommune. For medlemmer er godtgjørelsen kr. 550 pr møte, og leder av kontrollutvalget har 1% av ordførers lønn. I tillegg kommer krav på tapt arbeidsfortjeneste, godtgjørelser til eventuelle møtende varamedlemmer og arbeidsgiveravgift.

Kurs/opplæring:

Det er viktig med tilstrekkelig ressurser til at medlemmene får delta på ulike kurs og seminar for å holde seg oppdatert og få faglig påfyll. I tillegg til at det er viktig med god kontakt og erfaringsutveksling mellom kontrollutvalgsmedlemmer. Deltakelse på nasjonale, fylkesvise og regionale samlinger er viktig i den sammenheng.

Sekretariatet foreslår å legge til rette økonomisk slik at noen av medlemmene i kontrollutvalget får anledning til å delta på de viktigste opplæringstilbudene i 2026. Sekretariatet arrangerer en til to årlige konferanser i egen regi. I tillegg har NKRF sin årlige konferanse i januar/februar. Denne er forholdsvis kostbar å delta på, men er likevel en svært viktig faglig arena og som nettverksskaper. I tillegg arrangerer Forum for kontroll og tilsyn en tilsvarende fagkonferanse i mai/juni.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet foreslår en budsjetttramme på kr 1 089 518 for kontrollarbeidet i 2026. Budsjettforslaget er basert på en videreføring av nivået fra 2025, og er i all hovedsak kun justert for lønns- og prisvekst. Vi mener dette gir et realistisk bilde av forventede utgifter for kontrollutvalgets virksomhet for det kommende året.

Skulle det oppstå behov for ekstraordinære undersøkelser/rapporter, og behov for å hente inn ekstern kompetanse/kjøpe ekstra tid fra Sørlandet kommunerevisjon, kan behovet for tilleggsbevilgninger til kontrollarbeidet oppstå. Kontrollutvalget må da fremme en sak for kommunestyret dersom ikke kommunestyret på eget initiativ gjør nødvendige budsjettvedtak.

Vedlegg 6 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2026

6.1 Utleie 2026

Utleie 2026

Leiligheter							
Standard	Pris	Beskrivelse					
1	kr 1 282,31	Behov for renovering					
2	kr 2 564,63	Tilfredsstillende standard					
3	kr 3 846,94	god standard/pusset opp					
4	kr 4 488,11	Nybygg/totalrenovert					
4a	kr 4 743,97	Nybygg inkl. hvitevarer					
Pris m2	kr 76,93	leiepris = kat. + 76,93 kr*m2					
			Endring m2 pris 2026		Endring kat. pris 2026		
			3,5 %		3,5 %		
Standard	Areal		Kr/mnd 2025	Kr/mnd 2026	Endring i %		
Kamperhaug 4	4	53	8276	8 565	3,5 %		
Kamperhaug 6	4	53	8276	8 565	3,5 %		
Kamperhaug 8	4	53	8276	8 565	3,5 %		
Kamperhaug 7A	3	50	7434	7 694	3,5 %		
Kamperhaug 7B	3	50	7434	7 694	3,5 %		
Kamperhaug 7C	3	58	8028	8 309	3,5 %		
Kamperhaug 7D	3	58	8028	8 309	3,5 %		
Kamperhaug 7E	4	35	6938	7 181	3,5 %		
Hoppehagen 40	2	63	7161	7 411	3,5 %		
Hoppehagen 38	2	63	7161	7 411	3,5 %		
Hoppehagen 42	2	63	7161	7 411	3,5 %		
Hoppehagen 44	2	63	7161	7 411	3,5 %		
Hoppehagen 22	2	60	6938	7 181	3,5 %		
Hoppehagen 22	2	60	6938	7 181	3,5 %		
Hoppehagen 22	2	60	6938	7 181	3,5 %		
Hoppehagen 22	2	60	6938	7 181	3,5 %		
Hoppehagen 20	2	60	6938	7 181	3,5 %		
Hoppehagen 20	2	60	6938	7 181	3,5 %		
Hoppehagen 16A	4	65	9168	9 489	3,5 %		
Hoppehagen 16C	4	65	9168	9 489	3,5 %		
Hoppehagen 18A	4	65	9168	9 489	3,5 %		
Hoppehagen 18B	2	65	7310	7 565	3,5 %		
Klokkargården 27	3	68	8772	9 078	3,5 %		
Klokkargården 25	3	56	7880	8 155	3,5 %		
Klokkargården 49	3	77	9441	9 771	3,5 %		
Klokkargården 53	3	77	9441	9 771	3,5 %		
Klokkargården 51	3	77	9441	9 771	3,5 %		
Langvei 42	3	40	6 690	6 924	3,5 %		
Langvei 44	3	40	6 690	6 924	3,5 %		
Brokelandsheia Terasse 36	3	82	9 812	10 155	3,5 %		
Brokelandsheia Terasse 38	3	82	9 812	10 155	3,5 %		
Brokelandsheia Terasse 40	3	82	9 812	10 155	3,5 %		
Brokelandsheia Terasse 27	3	82	9812	10 155	3,5 %		
Brokelandsheia Terasse 42	3	82	9812	10 155	3,5 %		
Brokelandsheia Terasse 46	4	69,2	9480	9 812	3,5 %		
Brokelandsheia Terasse 48	4	69,2	9480	9 812	3,5 %		
Brokelandsheia Terasse 50	4	69,2	9480	9 812	3,5 %		
Brokelandsheia Terasse 52	4	69,2	9480	9 812	3,5 %		
Lindvollheia 1	3	75	9292	9 617	3,5 %		
Tuftene 13	3	87	10184	10 540	3,5 %		
Gamle Sørlandske 1300	2	90	9168	9 488	3,5 %		
Lindvollheia 54 A	4a	75	10159	10 514	3,5 %		
Lindvollheia 54 B	4a	75	10159	10 514	3,5 %		
Lindvollheia 54 C	4a	75	10159	10 514	3,5 %		
Lindvollheia 54 D	4a	75	10159	10 514	3,5 %		
Lindvollheia 2	4	83,3	10528	10 897	3,5 %		
Lindvollheia 4	4	43,4	7562	7 827	3,5 %		
Lindvollheia 6	4	43,4	7562	7 827	3,5 %		
Brokelandsheia 44	3	59	8103	8 386	3,5 %		
Brokelandsheia 42	3	64	8474	8 771	3,5 %		
Brokelandsheia 40	3	64	8474	8 771	3,5 %		
Brokelandsheia 38	3	64	8474	8 771	3,5 %		
Brokelandsheia 36	3	64	8474	8 771	3,5 %		
Brokelandsheia 34	3	59	8103	8 386	3,5 %		
Enghola 2	4	85	10655	11027	3,5 %		
Enghola 4	4	61	8871	9181	3,5 %		
Enghola 6	4	61	8871	9181	3,5 %		
Enghola ?	4	60,4	NY 2026	9135			
Enghola ?	4	60,4	NY 2026	9135			

Utleie 2026

	Standard	Areal	Kr/mnd 2025	Kr/mnd 2026	Endring i % 2026
Hoppehagen (Husleie)					
Paviljong 1					
Hoppehagen 26 - H0101	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Hoppehagen 26 - H0102	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Hoppehagen 26 - H0103	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Hoppehagen 26 - H0104	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Hoppehagen 26 - H0105	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Paviljong 2					
Hoppehagen 24 - H0101	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Hoppehagen 24 - H0102	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Hoppehagen 24 - H0103	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Hoppehagen 24 - H0104	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Hoppehagen 24 - H0105	2	57	6 715	6 950	3,5 %
Paviljong 3					
Hoppehagen 30 - H0101	2	69	7 607	7 873	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0102	2	69	7 607	7 873	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0103	2	69	7 607	7 873	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0104	2	69	7 607	7 873	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0105	2	69	7 607	7 873	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0106	2	69	7 607	7 873	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0107	2	69	7 607	7 873	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0108	2	55	6 566	6 796	3,5 %
Hoppehagen 32	2	55	6 566	6 796	3,5 %
Hoppehagen 34	2	55	6 566	6 796	3,5 %
Hoppehagen 36	2	55	6 566	6 796	3,5 %
Hoppehagen (Stipulerte strømutgifter)					3,5 %
Hoppehagen 26 - H0101		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 26 - H0102		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 26 - H0103		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 26 - H0104		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 26 - H0105		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 24 - H0101		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 24 - H0102		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 24 - H0103		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 24 - H0104		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 24 - H0105		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0101		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0102		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0103		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0104		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0105		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0106		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0107		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 30 - H0108		Kr/mnd	1 077	1 115	3,5 %
Hoppehagen 32		Kr/mnd	1 207	1 249	3,5 %
Hoppehagen 34		Kr/mnd	1 207	1 249	3,5 %
Hoppehagen 36		Kr/mnd	1 207	1 249	3,5 %
Hoppehagen 4	3	69	8 846	9 155	3,5 %
Hoppehagen 6	3	69	8 846	9 155	3,5 %
Hoppehagen 8	3	69	8 846	9 155	3,5 %
Hoppehagen 10	3	69	8 846	9 155	3,5 %
Hoppehagen 12	3	69	8 846	9 155	3,5 %
Hoppehagen 14	3	69	8 846	9 155	3,5 %

Utleie 2026

		Kr/mnd 2025	Kr/mnd 2026	Endring i % 2026
Lokaler/rom	Kr	385	398	3,5 %
gang		1 178	1 219	3,5 %
Kommunestyresal (leie av sal pr. døgn)	Kr	1 130	1 170	3,5 %
Torbjørnshall og svømmehall				
For enkeltarrangementer. Prisene gjelder for arrangementer som er utenfor planlagt kampoppsett/trening, for lokale lag og foreninger.				
Renhold 1/3 hall inkl. garderobes	Kr	591	612	3,5 %
Renhold 2/3 hall inkl. garderobes	Kr	1 183	1 224	3,5 %
Renhold full hall inkl. garderobes	Kr	1 774	1 836	3,5 %
Renhold sosialt rom m/ kjøkken og toaletter	Kr	806	834	3,5 %
Renhold svømmehall inkl. garderobes	Kr	1 774	1 836	3,5 %
Egenbetaling – for lag og foreninger hjemmehørende utenfor Gjerstad, bedrifter/virksomheter samt privatpersoner og andre som ikke kan sees på som frivillige lag og foreninger. Mandag til torsdag slipper man utgifter for renhold, da dette vil bli utført etter plan for normal drift. Fredag til søndag betales ekstra for renhold, kr. 500 pr. time, minimum to timer.				
Lån av 1/3 hall inkl. garderobes	Kr	699	723	3,5 %
Lån av 2/3 hall inkl. garderobes	Kr	1 397	1 446	3,5 %
Lån av full hall inkl. garderobes	Kr	2 258	2 337	3,5 %
Lån av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter	Kr	1 075	1 113	3,5 %
Lån av svømmehall inkl. garderobes	Kr	2 258	2 337	3,5 %
For private. Egenbetaling – timesats for «strøtimer»/tilfeldige ledige timer. Prisene gjelder for lån i inntil 2 timer, for mer enn 2 timer betales for hel dag. Mandag til torsdag slipper man utgifter for renhold, da dette vil bli utført etter plan for normal drift. Fredag til søndag betales ekstra for renhold, kr. 500 pr. time, minimum to timer				
Bruk av 1/3 hall (1 seksjon) inkl. garderobes	Kr	108	112	3,5 %
Bruk av 2/3 hall (2 seksjoner) inkl. garderobes	Kr	215	223	3,5 %
Bruk av full hall (3 seksjoner) inkl. garderobes	Kr	322	333	3,5 %
Bruk av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter	Kr	215	223	3,5 %
Bruk av svømmehall inkl. garderobes	Kr	322	333	3,5 %
Egenbetaling ved store inntektsbringende arrangementer. Låntaker belastes for medgåtte timer til renhold. Kr. 500,- pr. time (minimum 2 timer).				
Lån av 1/3 hall (1 seksjon) inkl. garderobes	Kr	1 022	1 058	3,5 %
Lån av 2/3 hall (2 seksjoner) inkl. garderobes	Kr	2 097	2 170	3,5 %
Lån av full hall (3 seksjoner) inkl. garderobes	Kr	3 172	3 283	3,5 %
Lån av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter	Kr	1 774	1 836	3,5 %
Lån av scene og lydutstyr				
Lån av scene	Kr	860	890	3,5 %
Opplæring	Kr	238	246	3,5 %
Lån av scene inkl opprigg/hedrigg	Kr	4 301	4 452	3,5 %
Lån av komplett lydutstyr	Kr	1075	1 113	3,5 %
Egenbetaling for lån av stol: kr. 6 per stk.	Kr pr. stol	6	6	0,0 %
		Avg. 2025 eks. mva	Avg. 2026 eks. mva	Avg. 2026 inkl. mva
DIVERSE				
Personalutleie	kr/time	598	619	774
Manuell arbeidskraft (salg av tjeneste)	kr/time	598	619	774
Renhold ved utleie	kr/time	598	619	774
Vaktmestertilsyn ved utleie	kr/time	598	619	774
Vilt - ettersøk	kr/time	1 162	1 203	1 503
Strøing for private inkl. strøsand	Pr. gang	82	85	106
Utleie av vaskemaskin til Coop	Pr. gang	495	512	640
Utleie av skuremaskin til Coop	kr/m3	129	134	167
Brokelandsheia, sprengstein. inntil 100m3 Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	92	95	119
over 100 m3. Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	86	89	111
Betaling for kopiering og utarbeidelse av kart fastsettes etter priser som er utarbeidet ved teknisk etat. Prisene kan variere fra oppdrag til oppdrag avhengig av tidsbruk og mengde.				

6.2 Kommunale gebyrer 2026

Kommunale Gebyrer 2026

-Husholdnings-renovasjon - Årsgebyr								
Type abon.	Antall abon.	Volum dunk/ tømme- frekvens	Avg. 2025 eks. mva	2026 Fast del	2026 Volum del	Avg. 2026 eks. mva	Avg. 2026 inkl. mva	Endring i % 2026
140 - Standard	1	140/ 2.uke	3 820	2 010	2 010	4 020	5 025	5,2 %
140 - lite	1	140/ 4.uke	2 865	2 010	1 005	3 015	3 769	5,2 %
240 - stort	1	240/ 2.uke	5 570	2 010	3 860	5 870	7 338	5,4 %
370 - x stort	1	370/ 2.uke	7 400	2 010	5 790	7 800	9 750	5,4 %
660 - xx stort	1	660/ 2.uke	12 890	2 010	11 580	13 590	16 988	5,4 %
Samarbeid abonnement								
140	2	140/ 2.uke	2 865	2 010	1 005	3 015	3 768	5,2 %
240	2	240/ 2.uke	3 740	2 010	1 930	3 940	4 925	5,3 %
240	3	240/ 2.uke	3 130	2 010	1 287	3 297	4 121	5,3 %
370	2	370/ 2.uke	4 655	2 010	2 895	4 905	6 131	5,4 %
370	3	370/ 2.uke	3 740	2 010	1 930	3 940	4 925	5,3 %
370	4	370/ 2.uke	3 283	2 010	1 448	3 458	4 323	5,3 %
660	2	660/ 2.uke	7 400	2 010	5 790	7 800	9 750	5,4 %
660	3	660/ 2.uke	5 570	2 010	3 860	5 870	7 338	5,4 %
660	4	660/ 2.uke	4 655	2 010	2 895	4 905	6 131	5,4 %
660	5	660/ 2.uke	4 106	2 010	2 316	4 326	5 408	5,4 %
660	6	660/ 2.uke	3 740	2 010	1 930	3 940	4 925	5,3 %
660	7	660/ 2.uke	3 479	2 010	1 654	3 664	4 579	5,3 %
Årsgebyr hytte- fritidseiendommer								
Katogori			Avg. 2025 eks. mva	Fast del 2026	Volum del 2026	Avg. 2026 eks. mva	Avg. 2026 inkl. mva	Endring i % 2026
A			2686	1005	1 256	2 261	2 826	-16 %
B			1624	1005	704	1 709	2 136	5 %
C			1492	1005	251	1 256	1 570	-16 %
Leie Sorteringsbu			400			400	500	
Fradrag for kompost: (Volum-modellen)						-300	-375	
Vann				Avg. 2025 eks mva	Avg.2025 inkl. mva	Avg. 2026 eks. mva	Avg. 2026 inkl. mva	Endring i % 2026
Påkoblingsgebyr				0		0	0	
Årlig abonnementsgebyrer (kr/år)								
Bolig- og fritidseiendom				2309	2771	2 494	2 868	3,5 %
Kategori 1 (0-200m3)				2447	2936	2 643	3 039	3,5 %
Kategori 2 (201-1000m3)				7341	8809	7 928	9 118	3,5 %
Kategori 3 (1001-3000m3)				14682	17618	15 857	18 235	3,5 %
Kategori 4 (3001-6000m3)				24469	29363	26 427	30 390	3,5 %
Vannmåler kr/m3				22,66	27,19	24,47	28,14	3,5 %
Oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler				pr. gang			1000	
Gebyr for avstenging og påsetting av vannforsyning				pr. gang			2000	
Abonnenter med egen trykkøkningsstasjon *				Inntil 50% reduksjon på forbruksdelen etter søknad				
Gebyr stipulert forbruk for de som ikke har fulgt pålegg om instalasjon av vannmåler								
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk				10643	12772	11 494	13 219	3,5 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk				16373	19648	17 683	20 335	3,5 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk				26195	31434	28 291	32 534	3,5 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk				32744	39293	35 364	40 668	3,5 %
Avløp								
Påkoblingsgebyr				0		0	0	
Årlig abonnementsgebyrer (kr/år)								
Bolig- og fritidseiendom				4631	5557	5 001	5 752	3,5 %
Kategori 1 (0-200m3)				4939	5927	5 334	6 134	3,5 %
Kategori 2 (201-1000m3)				14818	17782	16 003	18 404	3,5 %
Kategori 3 (1001-3000m3)				29637	35564	32 008	36 809	3,5 %
Kategori 4 (3001-6000m3)				49396	59275	53 348	61 350	3,5 %
Vannmåler kr/m3				54,00	64,80	58,32	67,07	3,5 %
Gebyr stipulert forbruk for de som ikke har fulgt pålegg om instalasjon av vannmåler								
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk				19671	23605	21 245	24 431	3,5 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk				30264	36317	32 685	37 588	3,5 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk				48422	58106	52 296	60 140	3,5 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk				60527	72632	65 369	75 175	3,5 %

Kommunale Gebyrer 2026

Slam (abonnenter som ikke er koblet til kommunalt avløp)		Avg. 2025 eks. mva	Avg. 2026	Avg. 2026	Endring i % 2026
Helårs:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 24	Kr	1 200	1 200	1 380	0,00 %
Fritid:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 48 mnd	Kr	600	600	690	0,00 %
Tett tank:					
Tett tank inntil 3m3 tømmefrekvens 12mnd	Kr	2 400	2 200	2 530	-8,33 %
Tett tank inntil 6m3 tømmefrekvens 12mnd	Kr	2 400	2 800	3 220	16,67 %
Ekstratømming utover årsgebyr:					
Nødtømming	pr. gang	1 600	1 600	1 840	0,00 %
Ekstra tømming slamavskiller	4m ³	2 400	2 400	2 760	0,00 %
Ekstratømming tett tank	3m3	2 200	2 200	2 530	0,00 %
Ekstratømming tett tank	6m3	2 800	2 800	3 220	0,00 %
Ekstra tømming større volum	pr.m3	600	600	690	0,00 %
Bomtur	pr gang	600	700	805	16,67 %
- Feiing			ØAVB		
Årsgebyr 1 røykløp, behovsprøvd fra 2019	Kr	353	348	365	3,51 %
Feiing av ekstra pipe/pipeløp på samme eiendom		353	348	365	3,51 %
Andre tjenester faktureres direkte fra Østre Agder					

6.3 Næringstomter og boligtomter 2026

NÆRINGSTOMTER OG BOLIGTOMTER 2026

Næringstomter				
Alle kommunale næringstomter i Gjerstad selges etter forhandlinger mellom partene.				
For mer informasjon, kontakt kommunens næringssjef Rune Hagestrand:				
E-post: rune.hagestrand@gjerstad.kommune.no				
Telefon: 934 33 700				
Boligtomter		AVG. 2025	Avg. 2026	Økning i % 2026
TOMTESALG				3,5 %
Lindvollheia boligfelt (gjenværende tomter)				
Tomt nr 5, 30		428 282	443 272	3,5 %
Tomt nr 8,13,17, 23, 24, 25, 27, 28, 33, 34, 36, 37		563 408	583 127	3,5 %
Tomter som omgjøres til flerboligløsning avtales pris etter forhandling		-	-	
Enghola boligfelt				
Enebolig tomt nr. 4,5,6,7,8		341 252	353 196	3,5 %
Enebolig tomt nr. 9,10,11,12,13,14,15,16		383 621	397 048	3,5 %
Enebolig tomt nr. 2		265 672	274 971	3,5 %
Flerbolig (felt C) Halve tomten er bebygd		431 717	446 827	3,5 %
Flerbolig (Felt A)		1 187 509	1 229 072	3,5 %
I tomtetekostnadene ligger: Grunn- og feltkostnader frem til og med tinglyst målebrev.				
I tillegg til tomtepris kommer gebyr for tinglysing av skjøte og dokumentavgift til staten, samt påkoplingsavgifter for vann og avløp.				

6.4 Plan, bygg og eiendom 2026

Plan,bygg og eiendom 2026

Gebyrer (avgiftsfrie)				
Lov om planlegging og byggesaksbehandling, endret sist ved lov av 25. Juni 2010 nr 48		Avg. 2025	Avg. 2026	Endring i % 2026
Tomter				
For fradeling av byggetomter i uregulert område		6 888	7129	3,5 %
For fradeling av tilleggstomter i uregulert område		2 298	2378	3,5 %
For fradeling av tomter i regulert område hvor tomtearronding ikke framgår		5 739	5940	3,5 %
Når tomtearronding er fastsatt i reguleringsplan/bebyggelsesplan betales ikke gebyr				
Reguleringsplaner				
For behandling av private forslag til regulerings- og		35 534	36778	3,5 %
I tillegg betales det pr. tomt		1 546	1600	3,5 %
For mindre endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner		24494	25351	3,5 %
For små endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner		7776	8048	3,5 %
Gjelder søknader i medhold av pbl § 20-1, jmf. §§ 20-2 til 20-4, som omfatter bruksareal.				
<i>Gebyr for alle type bygg samt tilbygg til nærings- og landbruksbygg</i>				
Tillegg for søknader som leveres på papir eller epost der det er mulig å søke digitalt				
For saksbehandling/kontroll med eneboliger/fritidsbolig		1 500	1553	3,5 %
For saksbehandling/kontroll med eneboliger med hybelleilighet		15 395	15934	3,5 %
For saksbehandling/kontroll med rekkehus og flerboliger betales pr. boenhet		16 194	16761	3,5 %
		9 505	9838	3,5 %
Andre kategorier byggearbeid (garasje, bod, aneks, påbygg osv.)				
for bruksareal inntil 15m2		4301	4452	3,5 %
for bruksareal 16-50m2		5914	6121	3,5 %
for bruksareal 51-100m2		6989	7234	3,5 %
for bruksareal over 100m2		8064	8346	3,5 %
(Ved utvidelser betales i henhold til satsene, dog slik at gebyret ikke overstiger satsene som er fastsatt for nybygg. Når garasje inngår i søknaden betales ikke tillegg for denne.				
Andre søknadspåtlitige tiltak				
For søknad om riving,bruksendring og fasadeendring av mindre tiltak		3226	3339	3,5 %
For søknad om riving,bruksendring og fasadeendring av større tiltak		6451	6677	3,5 %
For søknad om mindre murer,fyllinger,brygger, tekniske installasjoner		1505	1558	3,5 %
For søknad om større murer,fyllinger,brygger, tekniske installasjoner		3226	3339	3,5 %
		2688	2782	3,5 %
Næringsbygg				
For nybygg, tilbygg og påbygg betales gebyr etter arbeidets grunnflate, dog slik at minstesats blir:				
		4 590	4751	3,5 %
Trinn				
1: 0 til 200 m2		174	180	3,5 %
2: over 200 m2		134	139	3,5 %
For underetasjer og etasjer over hovedplanet betales 50 % av satsene. For påbygg, underbygg, hovedombygging, uisolerte bygg, u-innredede bygg (haller) betales 50 % av satsene.				
Gebyret beregnes ved addering av pris for hvert trinn (fram til det trinn hvor arealet er plassert) med utgangspunkt i trinn 1.				
Driftsbygninger og andre landbruksbygg max. beløp		16 929	17522	3,5 %
Veier og parkeringsarealer i henhold til § 20-2 (f 20-3 pkt.L) i PBL				
Omfattende arbeid		8 507	8805	3,5 %
Mindre omfattende arbeid		4 778	4945	3,5 %
Øvrige tiltak etter § 20-1 i PBL, eks skilt, reklame, gjerder m.m.		6 557	6786	3,5 %
Gebyr til lag og foreninger § 20-3 i PBL				
Større byggverk etter § 20-3 i PBL		10 366	10729	3,5 %
Mindre byggverk etter §20-3 i PBL		0	0	0,0 %

Plan,bygg og eiendom 2026

Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-4 i PBL				
Enkle tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		1 438	1488	3,5 %
Øvrige tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		4 810	4978	3,5 %
Tilsyn etter § 25-1 i plan- og bygningsloven:				
Tilsyn i byggesak		4 578	4738	3,5 %
Søknad om inngangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelse og ferdigattest (mindre tiltak etter pbl §20-4 kan unntas)				
For søknad om midlertidig brukstillatelse		1291	1336	3,5 %
For søknad om ferdigattest		1291	1336	3,5 %
For søknad om inngangsettingstillatelse		1291	1336	3,5 %
Dispensasjon § 19, 1-4 i PBL				
Dispensasjon fra område- eller detaljregulering		24 019	24860	3,5 %
For behandling av søknad om dispensasjon, fra byggeforbudet i Plan- og bygningslovens § 19 eller fra bestemmelser i kommuneplanen,		11 900	12317	3,5 %
For behandling av dispensasjon fra de øvrige bestemmelsene i plan- og bygningsloven samt fra TEK (teknisk forskrift), SAK (saksbehandling) og GOF (ansvarsrett) betales		11 900	12317	3,5 %
Mindre tiltak med søknad om dispensasjon fra pbl, kommuneplan eller andre lowerk		5376	5564	3,5 %
Søknader om utslippstillatelse etter forurensningsforskriften				
For behandling, kontroll og befarig av søknader om enkeltutslipp i henhold til «Forskrifter for separate avløpsanlegg» betales:		9 897	10243	3,5 %
Felles avløpsanlegg for hus og hytter				
2 - 10		9 895	10241	3,5 %
10 - >		25 192	26074	3,5 %
Tilsynsgebyr private avløpsanlegg		NY 2026	1 402	
Gebyret beregnes etter det regulativet som gjelder når søknaden fremmes.				
Betalingstidspunkt				
Gebyret kreves inn etter søknad mottatt.				
Endring av betalingssatsene				
Satsene i gebyrregulativet kan reguleres hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen.				
Landbruk				
Deling av landbrukseiendom (etter jordloven)		2 000	2 000	0,00 %
Konsesjonsbehandling med føring fra delingssak		2 000	2 000	
Øvrige konsesjonssaker		5 000	5 000	
FESTEAVGIFTER		Kr/år 2025	Kr/år 2026	Endring i % 2026
Festeavgift, graver (10 årsavtaler med anledning til forlengelse inntil 60 år)	Kr/år	425	425	0 %
Festeavgift, boligtomter (Brukes ved regulering av eksisterende leieavtale)		3 039	3 039	0 %

Plan,bygg og eiendom 2026

GEBYR FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVEN (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:		AVG 2025	AVG 2026	Endring i % 2026
1. ETABLERING AV MATRIKKELHET				
a. Etablering av grunneiendom og festgrunn				
areal fra 0 - 100 m ² (inkludert punktfeste)		13 282	13 747	3,5 %
areal fra 101 - 500 m ²		18 135	18 770	3,5 %
areal fra 501 - 2000 m ²		21 533	22 287	3,5 %
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt daa		1 719	1 779	3,5 %
Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90% av satsene for den 4. t.o.m. den 10.tomten, og 80% av satsene f.o.m. den 11. tomten				
b. Etablering av grunneiendom uten oppmåling		4 259	4 408	3,5 %
c. Oppretting av grunneiendom og festgrunn som skal nyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg				
areal fra 0 - 100 m ²		7 143	7 393	3,5 %
areal fra 101 - 500 m ²		9 742	10 083	3,5 %
areal fra 501 - 2000 m ²		12 988	13 443	3,5 %
areal fra 2001 m ² - økning pr påbegynt daa		1 625	1 682	3,5 %
d. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1b.				
Beløpet er pr. eierseksjon som har tilleggsareal				
e.Festgrunn som skal bli grunneiendom.				
Der målebrev foreligger brukes gebyr for 2 daa tomt med 75 % reduksjon. Der det er punktfeste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1a. Ved overgang fra punktfeste til festgrunn med definert areal brukes 1a.				
f. Etablering av anleggseiendom				
Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.				
areal fra 0 - 2000 m ²		30 780	31 857	3,5 %
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt da		4 617	4 779	3,5 %
g. Registrering av jordsameie				
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.				
Minstegebyr		7 676	7 945	3,5 %
h. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning				
Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.d eller 1.e + kr 2000,-. (tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)				

Plan,bygg og eiendom 2026

i. Større landbrukseiendommer og lignende				
Større landbrukseiendommer og lignende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart (forskr. § 42). Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minimum det en tomt på 2 daa koster.				
2. AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLR MATRIKULERIN				
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises eller saken ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.a f.				
3. GRENSEJUSTERING				
a. Grunneiendom, festgrunn og jordsameie.				
Ved grensejustering er regelen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5%, ellr maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20% av enhetens areal før justering.				
areal fra 0 - 250 m ²		6 883	7 124	3,5 %
areal fra 251 - 500 m ²		9 388	9 717	3,5 %
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m2. Kr 10.000,- + kr 25,- pr. m ²				
Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens				
4. AREALOVERFØRING.				
a. Grunneiendom, festgrunn og jordsameie.				
Gebyr blir tilsvarende 1.a. Etablering av matrikkelenhet.				
Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.				
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Kr 16000,- + 25,- kr pr. m ² ved areal opp til 500 m ² . For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt. 1.d med et påslag på 30%. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.				
5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER KARTFORRETNING.				
For inntil 2 pkt		4 296	4 446	3,5 %
For overskytende grenspunkt, pr. punkt		635	657	3,5 %
Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1				
6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT/ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER				
For inntil 2 punkt		7 367	7 625	3,5 %
For overskytende grenspunkt, pr. punkt		1 843	1 908	3,5 %
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn etter pkt.1.				
7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE.				
Gebyr fastsettes etter medgått tid.				
8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.				
Matrikkelføring for vegvesen, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25% av tomt på 2 daa.				

Plan,bygg og eiendom 2026

9. URIMELIG GEBYR.				
Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.				
Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søkand fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.				
10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV.				
Matrikkelbrev inntil 10 sider	249	258	3,5 %	
Matrikkelbrev over 10 sider	500	518	3,5 %	
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.				
11. TIMEPRIS				
For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timepriser	1 260	1 304	3,5 %	
12. BETALINGSTIDSPUNKT.				
Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.				
13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING				
Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.				
ANDRE GEBYRER OG PRISER				
14. SEKSJONERING.				
Gebyr fastsettes etter medgått tid, medgått tid runnes opp til nærmeste time. Timepris se pkt. 11				
Oppmålingsforretning over uteareal som inngår i seksjon Jfr gebyrsatser i gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver pkt. 1C				
15. KARTDATAPRISER				
(Som før: Geovekst priskalkulator)				
Tinglysningsgebyr vil til vanlig komme i tillegg				
VINTERFORSKRIFT				
Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning i GJERSTAD kommune				
Fastsatt av Gjerstad kommunestyre 16.12.2009 med hjemmel i forskrift 26. Juni 2009 nr 864 om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) § 18 tredje ledd				
§ 1. Formål				
Hensikten med forskriften er å utsette fristen for gjennomføring av oppmålingsforretning i vinterhalvåret.				
§ 2. Utsatt tidsfrist for gjennomføring av oppmålingsforretning.				
Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriften § 18 første ledd løper ikke i perioden 1.november til 25.april.				
§ 3. Ikrafttreden.				
Denne forskrift trer i kraft samme dato som den blir kungjort i Norsk Lovtidende				